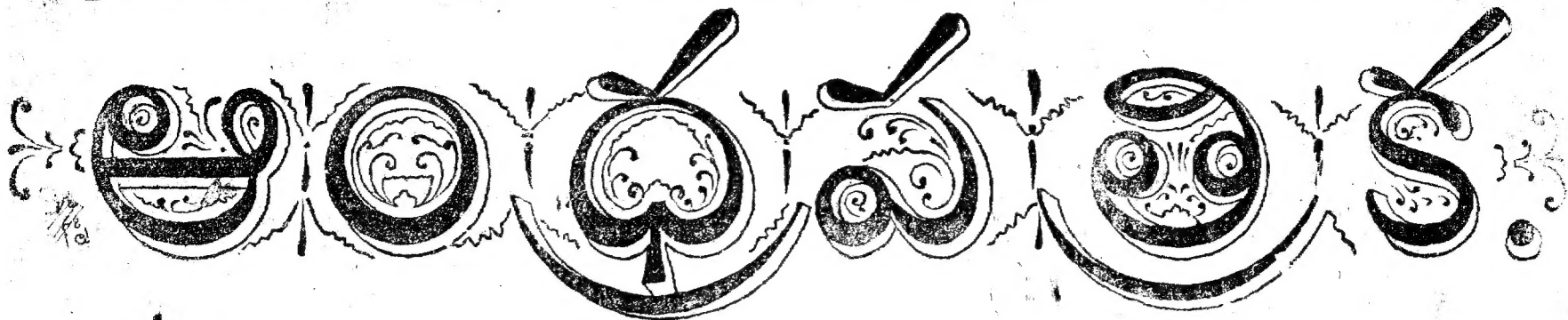


విడి పత్రక 18 0-1-6

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.



310736

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

No. 182

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ నవంబరు నెల 6-వ తేది మంగళవారము
నంచటము ౧౦

నందిక ౧౮౨



అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు



అమృతాంజనము గాయము వుండ్లకు ఘనమయినమందు

దక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనములో కనెక్టింగ్ డిస్కం ఉన్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమందుగాను నకలుమొదలవలసిన గ్రాహముగలుగును. వంచభాషచీటిని చూచి కొనిన మోసముగలుగుదు అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను వాసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

The picture of "SITA MAHADEVI in the pleasure garden of RAVANASURA"
Painted by Mr. Mullar the famous German artist is printed in colours in this Calendar.

1924 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన
"రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి"

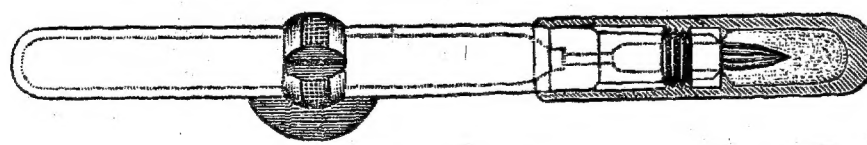
పటము రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

వి. పీ. సహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.



సెల్వ ఫిల్లింగ్ "ఆగేట్" ఫ్రంట్స్ పేనా

పాకాటెక్ పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆగేట్" కలము, అమెరికా ఆస్ట్రేలియా, మొన లగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు మన హిందూజాతమునందు కూడ మిక్కిలముగా జనాదరణను మొందుచున్నది.

సాధారణమయిన "ఆగేట్" కలము

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కృష్టాళికి బదులు "ఆగేట్" గానావలె సుపయోగింపబడు యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచియెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

ఫ్రంట్స్ పేనా 1-కి రూ. 2-0-0	సాధారణ ల్కలము 1-కి 0-4-0
డజనుకు 15-0-0	డజనుకు 1-14-0
గ్రోసు 144-0-0	గ్రోసుకు 18-0-0

బ్లూ బ్లాక్ యెరుపు, పచ్చ, వయిలట్ సిరాలు, మొదటిరకము, అసమానము.

మైసూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

వెల్లింగ్టన్ సిసీమా

11-11-23 శనివారము నుండి 9-11-24 తేది శుక్రవారము వరకు
లివివారము, అదివారములందు మాత్రమే ఈ కలము 1-కి 1-14-0 లకు
ప్రపంచ ముఖేటిమ ఆక్స్ ఫోర్డును కలము వ్రాయును.

ఇన్ ది-డేస్ ఆఫ్ బఫలోబిల్
వాక్యము ప్రకృతివదును. పటాలు సుద్రుక్కును.
కడగటి భాగము. గామాట్ గ్రాఫిక్, విసోదములు కూడ
చూపుదును.

కలరామాత్రలు

కలరా క్షేత్రవలెనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము.
కలరా తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము.
డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ 0-6-0.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

సామ్రాజ్య సభ

అధిని వేశపు భారతీయులు

నమానప్రతిపత్తిగావలెననుట

(నిన్నటి తరువాయి)

ఆల్బర్టు మహారాజు

ఆల్బర్టు మహారాజు గారి ట్టుకన్నీ చిరి:- ప్రధానా మాత్యునిక్రూరారా! విదేశములందలి భారతీయులమీదయ్యే అలా చిరుకు కొకదినము ప్రత్యేకించినందులకు ప్రధానామాత్యు నకు పంపకము లిర్పించుచున్నాను. తీవ్రము శ్రీకృష్ణమహర్షి పట్ల మీరు సానుభూతి ప్రకటించినది నాకు సమర్థము లగును. సామ్రాజ్య విషయములకు భారతీయులు మున్నగు ఉత్సాహ పూరితములగు భారతీయులు పొలివచ్చు చున్నది. కాని వర్త మానవ్య తీవ్రతలకు ఉదేశము కొంతవరకు చల్లారుచున్నది. ఈభావోదేశమునకు సాధారణ రాజకీయభివృద్ధినిగూర్చి ఆలోచించుట కర్హము.

భారతదేశ మెట్లు పరిపాలింపబడుచున్నది?

ఉపాధ్యక్షముగ భారతదేశము విషయమై కొంత యుచ్చ తింపెదను. భారతదేశమును మూడింటి రెండుభాగములు విడిచి ప్రభుత్వమువారిచే పరిపాలింపబడుచున్నది. ఒకభాగము సంస్థానాధీశుల పరిపాలనముక్రింద నున్నది. ఈస్థులు ఇండియా కౌన్సిలు కామునుండి కేజీనుబట్టి విడిచిపెట్టిన సుస్థానాధీశులకు సుధి పరిపాలనలను పరస్పరమైతి కృద్ధియున్నది.

కేజీయందు నేను కేవలము సంస్థానాధీశుల ప్రతినిధిగా కాక దేశభక్తినిగల నాటిది భారతీయులు ప్రతినిధిగా ఈసభ వ్యవహారమై మీతో మట్టాడుచున్నాను. విడిచిప్రభుత్వము వారు భారతదేశమునకు న్యాయము సమకూర్చుటయు నని కోరుచున్నాను. నాకు నమానకార విధానముపట్ల అధిక మగు విశ్వాసముగలవలె నమానకారవిధానమునకు విరద్ధ మగు దెబ్బ రెండుముఖములు పలుకుట నాపద్ధతి కాదు.

నేను మిమ్ములను ప్రార్థించుటలేదు. వరకులను కోడలు లేదు. కాని నాజన్మమునకు జీవితమునకు కారణభూతిమగు దేశమాతకు జ్ఞానముండి ఈ విషయసమస్యను సంబంధించిన విషయముల పన్నిటిని మీరు తెలుపుట మౌర్యము నాభ్యుదయమునది.

ప్రధానామాత్యుని ఒకవిషయమై కోరుచున్నాను. నే నిచ్చు ఉపన్యాసమును సంపూర్ణముగ భారతదేశమునకు రేపటి ద్వారా పంపవలయును. ఎలయిన నే నెట్టి అభిప్రాయములను తెలిపితివా తెలిపితివా భారతీయులకు అధికరమున్నది.

ధర్మము-స్వాతంత్ర్యము

ధర్మముకొరకును స్వాతంత్ర్యముకొరకును పాటుపడుట యే విడిచి సామ్రాజ్యభివృద్ధికి కరణములు ధర్మమగు మగు విధానము అలవికలదు. భారతీయులమీదయిన ఈ విషయమై తీవ్రము అభిప్రాయములు ప్రకటించుచున్నది. కావున నా అభిప్రాయములు తెలుపుట ధర్మము. చదరంగపుటలయందు వెనుకజక్కియున్న బంటునకు ఇకరెబలములు తోడుగ వచ్చిన విధమున రాజకీయ చదరంగపు టాటయందు వెనుకబడియున్న భారతదేశమునకు ఇకరె బలవంతరూపుములు మాటుతో గాఢ ప్రయోగము తోడ్పడిన, భారతీయుల వ్యవహారధర్మవిశ్వాసమునకును కాశ్యపకేంద్రీని పాలయ్యెదకు. ఈ సందర్భమున భారతదేశముల కొందఱు ధర్మము నాచుటలకుం దింకను విచారుచున్నది.

భారతీయుల ఆశయములు

సామ్రాజ్యములందలి ఇకరెరూపులకులక పరిపాలననిమ యములందు స్వాతంత్ర్యము పొందుప్రయత్నములు గావించుచు మేలుపాడుచు. వ్యవసాయన మనుభంగమును సామ్రాజ్యమునందు చేరియుండవలయునని భారతదేశము కోరుచున్నది. ఈమాత్రము త్వములకు మీరు తోడ్పడెదరా లే ఆలంకములను కలుగ చేసెదరా? ఇట్లాడుచున్నది విషయపరిస్థితులను ఎన్ని సందర్భములలో మేము ఎదుర్కొనవలయునా? నిరాశవలన దేశమునందలి అసంతృప్తి దుష్టమును మార్చుములందు పరిణమించింది. ఏదో పదిసంవత్సరములు కొన్ని అధికారము లిచ్చునయమై ఆలంకముల బడుననిగాక స్వరహితము మిచ్చు విషయమై కాలనిర్ణయము గావించిన ఈ అలా తీవ్రతను కొంతవరకు తగ్గవలదు. భారతీయుల ప్రయత్నముల ననుసరించియే భారతదేశము స్వరహితము

నమా పొందుకాలము నిర్ణయమగు ననువాదము నిజమైనను విడిచి పునాది సమాకారమును భారతదేశము పొందుచున్నది. పాశ్చాత్యరాజకీయసామ్రాజ్యములను భారతదేశమునకు దాచరణముం దుండుటతో ఈ సమస్య అంత మొందదు. భారతదేశమును విశ్వాసమునందుచుకొని భారతీయులతో సంప్రదింపి క్వరలో భారతీయులు ఆవర్యములు కొనసాగలందులకు తగు ఏర్పాటులు గావించుట యొక్కము; ఇట్లున్న భారతీయులు సామ్రాజ్యము పట్ల భక్తికీర్తికావములగులకై యుండెదరు. సానుభూతితోడ ను విశాల దృక్పథముతోడను ఈ సమస్యను పరిశీలించిన ఎల్ల కృత్రికరమగు మార్గము దొరకగలదు. అట్లుజరిగిన బలవంత మగు ఇట్లందు ప్రేమతో నిండిన భారతదేశము ఏర్పడును.

ఇటీవల భారతదేశమునందు వివాదము పుర్రొచ్చు సంఘటనములు జరిగింది. రెండువర్తములవారు తప్పకుచేసిరని చెప్పి యున్ను. భారతదేశమునందు పర్యటనమొనర్చుటకు సార్వభౌమ నిత్యమారుచు వచ్చియుండెను. దేశపు కష్టముల నాధారముగ గైకొని యువరాజు సామ్రాజ్యవిషయమై ఆలంకములు కలుగ జేయుటలకు భారతదేశమునకు కళంక మేర్పడినది. ఈరెప్పిదము ను విడిచిపెట్టెను మన్నించరా? పాతభేదములను మరచి ఇంక పరస్పరమైతి కృద్ధియునుటకు పాటుపడవలెను. కృత్రికలగు భారతీయులు చేసిన మేలుకు ఎప్పుటికి మరువరనియు, తెల్లని రెల్లు అధికముగ విశ్వాసము చూపెదరను సమర్థముతో మీరు భారతదేశపు అభివృద్ధికి తోడ్పడవలెను.

సామ్రాజ్యపు పౌరసత్వపు హక్కులు

ఇంక విదేశములందలి భారతీయుల విషయమై కొంత మాట్లాడెదను. విడిచిపెట్టె పతాకము స్థాపించబడిన ప్రదేశములందు ధర్మము న్యాయము జరుగునని సంపూర్ణవిశ్వాసముతో భారతీయులు తమ నివాసముల నేర్పరచుకొని భూములనుకొని, పాటుపడవలెండ ప్రయత్నించిరి. విడిచిపెట్టె పాటుల విషయమై పూర్వమును అభిప్రాయములకును ఇట్టి అభిప్రాయములకును భేదమున్నదని జెరలూ స్పష్టముగాను చెప్పినారు. దీనిరర్థము ఒకభాతిని బహిష్కరించుట యనిచెప్ప సామాన్యము.

ఈ సమస్య విషయమై క్రిటికులపథ్యమువారు ఎట్టి నిర్ణయము చేయవలెను. ఈసమస్య దోమినియను ప్రభుత్వముల వారిచే పరిష్కరింపబడవలెను. కావున దోమినియను మంత్రులకు కొన్నిమాటలు చెప్పవలసింది. మీరు మీపాటులకు బాధ్యులైన మాట నిజమే. మీకష్టముల నేను గుర్తియున్నాను. ఈ విషయమై మీ అభిప్రాయము తెల్పుచు భారతీయులు మీమైతి గొరుచున్నారు.

ప్రపంచమునకు దెవ్వరును అరమానమును గహింపవలదు. ప్రపంచమునందలి కష్టముల కన్నిటికిని ఇదేకాణము. ఈసమస్య విడిచిపెట్టె ఇండియాకు మాత్రమే సంబంధించినదికాదు. సంస్థానాధీశులపాటులనెట్లు దోమినియనులయందున్నార. కేలాసయల దును కన్యాయందును భారతీయులు అగౌరవించబడుచున్నారనియు కావున నేను సామ్రాజ్యసభను బహిష్కరించవలయునని కోరుచు ముఖము నాకు బేఖలు వానినారు. కాని నేను వారి హితమును నింకరించితిని. ఈసామ్రాజ్యసభకు ఏర్పాటులకు నా గౌరవము కృద్ధి యగు నని కాదు. ప్రపంచమునందు దేవకభావములకుల ఎట్టిలాభము కలుగదు. అన్యోన్య మైతిపల్లను సహన భారములను అధిమగు లాభముకలుగును. ఏమైనను సరేకద తడిరకుట మహానగలదు నేను సహనము మైతి ప్రకటించుచుండెను.

కష్టనిష్ఠురములు

విదేశములందున్న భారతీయులు తమకష్టసమస్యల విషయించు సంఘటనలు ప్రతిదినము నాకునచ్చుచున్నవి. సంస్థానాధీశుల కాజ్యములందుండువారు కూడ ఈ కష్టములకు లానవచ్చుచున్నార. నాయకుల భక్తినివరచుచు ఈసమస్యను కృత్రికరముగ పరిష్కరించుటకు నన్ను నమ్మకొన చున్నామని నారాజ్యమునకు చేరినవారు విదేశములనుండి బాబులు వ్రాసిరి.

ఈ సమస్యమై మీకెట్టి అభిప్రాయము ఉన్నను మీ పార్లమెంటులకు మీరు భాష్యులను విషయము నాకు తెలి

యము. అయినను ఈ సమస్యను పరిష్కరించు సందర్భమున, మీరు అధికముగ తోడ్పడవచ్చును. సామ్రాజ్యము కొరకు మూర్ఖులు పాటుపడుట అపహాసము. భారతదేశమునకు అలాంటి కలుగ జేయదున్న ఈ జీవమానమును మీరు అంతమొందించిన భారతీయులు కాశ్యపకృత్తికలకు మీరు పాటుపడెదరు. ఈ సందర్భమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు క్రిందిగ్రంథపు భారతీయుల కొనుగడున్న సమానమునకు భారతీయులు కృద్ధి యుండెదరు. అధికముగ ఉత్సాహముతో భారతీయుల పక్షమున వాదించిన వైకాంటునీలుగారికి వ:ద:ములు, ఇమిగెనుకు విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దోమినియనుల ప్రభుత్వములు కలసి ఏర్పాటులు చేసికొనవచ్చును. కాని లాభముకొరకు లేక కాంతిముగ జీవితము గడపుటకు విదేశములందు నివాసముల నేర్పరచుకొనుటకు భారతీయులకు హక్కున్నదా లేదా తెలిసికొన గొరుచున్నాను.

స్పష్టమైన ప్రశంస

ఈ విషయమై మట్టాడుచు దక్షిణాఫ్రికా నుండిలి భారతీయులను విడిచిపెట్టె గాయనకు సంపదమునని జనరలు స్పష్టముగా రోపర్యాయము చెప్పియుండిరి. స్పష్టముగా భారతదేశపు శక్తిత్రులని కొందరు అభిప్రాయము వహించుచున్నారు. కాని మీతో నాకు కొంత పరిచయము కలదు. ఇతరుల కన్న మీకి అధిక మగు యాదృష్టి కలదనియు సామ్రాజ్యలాభము దృష్టి నుం దుంచుకొన వచ్చెయదు రోయు నా అభిప్రాయము.

కెన్యాసమస్య

అఫ్రికా జాతులకొరకు కన్యాసకలోనియుల కార్యా లయము పరిపాలించెదరని సమర్థించబడినది. ఈ వాదము ఎంత పుర్రొచ్చుచున్నది. అఫ్రికాజాతులు వృద్ధిచెందువరకు విడిచిపెట్టె వారు పౌరసత్వపు హక్కులన్నియు, అనుభవించుచు ఆఫ్రికాజాతులు నిద్రనుండి మేల్కొంచువరకు ర్యామును కాపాడుచుండవలయునని, విదేశములకు అధికముగ భారతీయుల నంపి కేరలము సంఖ్యనుబట్టి ఇకరెబలములకు అవ్వం తము కలుగునట్లు చాటి రాజకీయహక్కు లివ్వవలయునని భారతీయులు కోరుకులేను. జపాను ఇమిగెనుకు విషయమై మాట్లాడుచు కనడా జపానుప్రభుత్వములు కలసి ఆలోచించి జపాను నుండి కనడాకు వచ్చువాతెసాఖ్యను తగ్గించునట్లు చేయవచ్చునని మెకెంజీ ఇంగుగా రోపర్యాయము చెప్పిరి. దోమినియలకును కన్యాకును ఎంత యో భేద మున్నది. తెల్లవారు వచ్చుటకు పూర్వమే భారతీయులు ఆదేశమునం దుండి దేశపు అధిక సంపద కృద్ధి యగుటకు అధికముగ కృష్టి నలిపిరి. పౌర సత్వపు హక్కులు నిర్ణయించబడినపుడు తగవు ప్రాంతభుయ్యెను. చాలకాలము నుండి నివాసముల నేర్పరచుకొనియున్న అధికసంఖ్యాకులగు భారతీయులకన్న అల్పసంఖ్యాకులను ఇటీవలనే వచ్చినవారు అగు ఆంగ్లేయులకు అధికముగ వోట్లు ఇచ్చుటకు నిర్ణయించబడినది. ఇందుపల్ల భారతీయులకెంతవైఖులు కలగనదో వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. ఏ అభిప్రాయమునకైనను సరిపావుట్లు వాదములు రికార్డులు సమకూర్చుట సులభము గాని ఇందుకల్ల లాభములేదు. కావున నానిమానముగడంగుట నిష్ప్రయోజనము. దోమినియనుల ప్రధానామాత్యులు భారతీయులపట్ల సానుభూతి చూపెదరని నమ్ముచున్నాను.

సంస్థానాధీశుల సందేశము

సంస్థానాధీశుల కక్షమున వికసిత మహారాజుగారు నాకు పంపిన వార్తను చదువుచున్నాను.

సంస్థానాధీశుల సభ సమావేశమయ్యుచు విదేశముల అందు ముఖ్యముగ కన్యాసకలోని భారతీయుల విషయమై తమఅభిప్రాయములనుసంస్థానాధీశులు తెలిపియుండెడివారు. ఇట్లును సంస్థానాధీశులసభ సమావేశము కావండనందున విడిచిపెట్టెప్రభుత్వము పట్లను దోమినియనులు కాలనిపట్లను మహానభయ వచ్చిన ప్రతిభులపట్లను సంస్థానాధీశులకుగల స్నేహభావము తెలుపుచున్నాము. సార్వభౌమని యెడల గల రాజధర్మము ఈ మైత్రి బంధమైయున్నది.అంతరి ప్రపత్తిములకల్ల ఈ విషయ సమస్య కృత్రికరముగ పరిష్కరింపబడునని నమ్ముచున్నాము. విడిచిపెట్టె సామ్రాజ్యముపట్ల భారతీయులకును సంస్థానాధీశులకునీ ఎవరెగనిధి కలదు. కావున భారతదేశమునకు అన్నమగు గౌరవ సానము విడిచిపెట్టె సామ్రాజ్యమునందు పొడగలంబులకై పాటు పడవలయునని కోరుచున్నాము.

మిత్రులారా! సంస్థానాధీశులు పంపినసందేశమును మీరు వెలికినది. ఈసమస్య గొప్పదైనను స్నేహభావము సానుభూతి యుంజిన సులభముగ పరిష్కరింపబడగలదు. ఈ విషయమై

నేను నిరాశచెందుటలేదు. త్వరలో ఈ సమస్య తీవ్రపై కర్రలుగ తరిమిపోయి బడునని నమ్మకముగలదు. చర్యలగున పుడు మీరు భారతదేశమును దోమియనుగ ప్రస్తావించుట బాగుండునని అభిప్రాయపడుచున్నాను.

మీ మైత్ర సంపాదించుకొనగలదులకు గంతించుచున్నాను. మీరు నాపట్లమీస గౌరవమునాదేశమువట్టు మామీసగౌరవమునమ్ముచున్నాను. క్రమముగ భారతదేశమునకును దోమిని పోనులకును మైత్రీద్వితీయము నను నమ్మకము నాకుగలదు. ఒక దేశమును భారతదేశమునకు రావలయునని నేను జనరలు స్పష్టముగాని కోరియుంటిని. నన్ను ఆదరు సందేహించెదరని స్పష్టముగాని చెప్పిరి. ఒక గొప్ప ఉద్దేశముతో భారతదేశము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు చేర్చబడినది. ఇది కేవలము దై. సంఘటనము. (ప్రాచ్యుత్వాభ్యుదయములకు మైత్రీద్వితీయములకు రెండవార్థములకు సమన్వయము) మేమునుటకు అందుమూలమున మానవాభ్యుదయమునకు భారత ఇంగ్లండు దేశముల మధ్య మైత్రీ కారణముగ నుండును. మరేమనదును జాతీయందును నాగరికతయందును మీకును భారతీయులకును భేదముండదలయు. కాని అంతరమానవులే అను విషయమును గుర్తించవలెను. కష్ట సమయమున మీరు సహాయమునగిన భారతీయులు కృతజ్ఞతతో మరల కష్టమునమును తీర్చుకొనెదరు. సమానభావ్యత్యము మానవాభ్యుదయము భారతదేశము కోరుచున్నది.

దేవన్ ప్రభువుగారు

29 తేదీన దేశమైత్ర ప్రభువు ఇట్లు తెప్పిరి. ఈ కథలందు భారతసమస్యను గూర్చి ప్రస్తావించినా రందకను గొప్ప వారు. అట్టివారు ఈ సభయందు భారతీయుల స్వయముల గూర్చి చక్కగ వాదించినందులకు భారతీయులు వారి కౌశల్యము ముద్యులుగ నుండవలెను. సుత్రా, పీఠ, ఆశ్వాస వచనాదుగాదు అతిసాధ్యమైన వాదించిరి. సుత్రాగారు నూచించిన తీర్మానములయందు చక్కగ నున్నది. రెండేడ్లకేరము సామ్రాజ్యంతిర్మానములందు వాగవ మేకమరచుకొన్న భారతీయులకు సమానత్వముల నీచువలె నని ఒక్క దక్షిణాపికావారు తప్ప ఆదరును అంగీకరించిరి.

ఎటుల, ఎపు డీ తీర్మానమును అమలులో పెట్టుచి పా మ్మరముచేయుటకు అన్ని ప్రభుత్వములవారును చర్చించవలెనని సుత్రాగారు గోరుచున్నాడు. ఇండియా ప్రభుత్వము తీర్పునగూడ ఒక సంఘమును నియమించవలెనని. ఇదిగూడు పరిష్కారమై ఇంకరవిషయము లెన్నియోగలవు. వాటిని ఆరున ఇప్పుడు మరల ప్రారంభించదలవలెను. బ్రిటిషు రామస్వల్పము ప్రతింఘము వారును తమ జనసంఖ్య నేర్పాటు తేలికొనుటకు సంపూర్ణాధికారముండవలెనని సుత్రా గారంగీకరించిరి. కూడవలెను లేదు. భారతీయుల వలసనుగూర్చి మరల ప్రస్తావించవలెనని కష్టపాపముగల దోమియనునను అయిన అనుగుటలేదు. తమరాష్ట్రములలో దోమియనునకు స్వాతంత్ర్య ముండవలెననినే ఆరున అంగీకరించుచున్నాడు. 1921 లో గావించబడిన తీర్మానము అమలులో పెట్టుటకు ఏర్పాటుల పెట్టుచేసిన ఏలగునో ఆలోచించుటకు ఏమి అన సరమో తెలిసికొనుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిలో అన్ని ప్రభుత్వములవారును ఆలోచించవలెనని సుత్రాగారు కోరుచున్నాడు. ఆఖరుకు ఆయా ప్రభుత్వమువారు తమ ఇష్టముచేర్చుటకు నిర్ణయించుకొనటకు అధికారము గలదు. కొన్ని విషయములలో కొన్ని తీర్మానములు చేసికొన్న ప్రభుత్వము వారి తోడనే ఆగి పోత ఆసారాంతములను చర్చించుటకు ఇచ్చట అకాశముండవలెను. అధినివేశములు, సంరక్షక రాజ్యములకు సంబంధించినంతరకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము తీర్పున లేద బహదూరు సుత్రాగారు జేసిన సిద్ధాంతమును మేము గందరము అంగీకరించెదము. కాని ఇటీవల మేము చర్చించి నిర్ణయించినవిషయమును మరల చర్చకు పూనుకొనెదమని తలంచరాదు. అట్లు అర్థముచేసికొనరాదు. నేను ముఖ్యముగ కెవ్రా విషయమునుగూర్చి మానించుచున్నాను. దీనిని బ్రిటిషు పార్లమెంటువారు జూలై మాసములో అంగీకరించిరి. పోయిన జూలై లో జేసిన తీర్మానమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు మరల చర్చించుటకు సమర్థులైనరని నేను నూచించితిని భారతీయులను బ్రిటిషు బ్రిటిషు మోసగించిన వాడనగును. ఎంతసేపు దక్షిణాపికా అధినివేశ పరిపాలనములో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రవలంబించవలసిన సిద్ధాంతములేనని సదా బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నాడు. సామ్రాజ్యవిధానమును విస్తారముగ ప్రవేశ పెట్టుటకు వారి ఆలోచన.

1921 సంవత్సరపు తీర్మానము ప్రకారము బ్రిటిషు అధినివేశములు: సంరక్షక రాజ్యములను గూర్చి చర్చించవలెనని మొదట ఆచక్షయించు సంఘమువారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నివేశ మేర్పరుచుకొన్న భారతీయులకు గూర్చి విచారించుట కేర్పడినపుడు వారు మొదట ఈ విషయమును గూర్చి అధినివేశపు కార్యద్యోగో చర్చించవలెను.

దీని బాధ్యత అంతయు, అధినివేశ, సంరక్షక రాజ్యముల బాధ్యత బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిదే. సుత్రాగారు జేసినటులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి చేయిన ఈ విషయములను గూర్చి తీర్మానము జేయుటకు ముందు అధినివేశపు కార్యాలయమువాళ్ళ ఈ చర్యలలో సాల్పాను అధినివేశపు ప్రభుత్వమువారిని ఆలోచించుట బడును.

అధినివేశములు, సంరక్షక రాజ్యములు, మాండేలు రాష్ట్రములలో నున్న భారతీయుల రాజకీయ ప్రతిపత్తినిగూర్చి ఈ సభలోనున్న సభ్యులందరూను గోరుటచే అందరూను తెలియజేసితిని వెదుయించితిను అధినివేశములందు భారతీయులకు రాజకీయములలోగాని న్యాయస్థానములకు సంబంధించినట్టి చిట్కముగాని లేవు. బ్రిటిషు పార్లమెంటునే ఏమిగూడ అన్ని సంఘములలోను సభ్యులుగ నుండవలెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము, కెమెంటులలో ఎన్నికపద్ధతి ఇదివరకే అమలులో నున్నది. త్రివిధములగా నుండ త్వరలోనే ప్రవేశ పెట్టబడును.

నివాళిములో భారతీయులు అన్ని తరగతవారిని అంగీకరించబడినవో బ్రిటిషు పార్లమెంటునే కానకభలకు నియోజకాధికారమును బొందగలరు

మరీమనులో గూడ భారతీయులకును బ్రిటిషు పార్లమెంటుకును నియోజకాధికారమును గూర్చి విభేదమే లేదు. మూత్యుత్పత్తి కాలో ఉగాదాలో కానకభలకు ఎన్నిక సిద్ధాంతమును ప్రవేశ పెట్టలేదు. అయావాకులకు సంబంధించినట్టియు, అధికారము సంఖ్యను బట్టియు, కొన్ని నిర్బంధములున్నవి. దీనిని నిశ్చయించుటలో కొన్ని నిబంధనలను జేసికొనిరి.

తంసీబుకాలో కానకభలేదు. కార్య నిర్వాహక సభయూ లేదు.

అధినివేశములు, సంరక్షక స్థానములకు సంబంధించినంతరకు భారతీయతంత్రము మానవలను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి తీర్పున నేను అనుమతించెదను.

మేకంబి కింగుగారు

మొదటికింగుగారిల్లు నుండి:— అధినివేశపు భారతీయుల ప్రతిఘటనగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, గ్రేటు బ్రిటను ప్రభుత్వమువారును బడుచున్న ఆరురకను మేము పూర్తిగ గ్రహించితిమి. మొదటినుండియు ఏసమస్య బహుముఖముగాని పూరించుటకు సహాయపడవలెనే మా సంకల్పము మేము జపాను ప్రహసపట్ల ఎట్లు ప్రకరించితిమో ఆశ్వాసమునా రాజుగారు తెలియజేసిరి. ఇదే ప్రకారము భారతీయుల విషయమునగూడ పరిష్కారము చేయవలెనని. ఈ కష్టసమస్యను పూరించుటకు అన్నిటికంటె ముఖ్యము నున్నావాగ మనరి. ఆరున జేప్పినదంతయు యదార్థము. మాకు సంబంధించినంతరకు ఈ విషయమై నున్నావాగముతో ఉభయత్రా ముచిగ నుండుటులు జేయుటకు ఎంతయు సిద్ధముగ నున్నాము. 1908 లో నేను కడపలో ప్రభుత్వమువారికి ప్రాచ్యుదయము నుడి కలనవచ్చు ఏర్పాటులనుగూర్చి నివేదించు సమయమునందుండి. నాచేతియందున్నది ఇదే. ముఖ్యముగ భారతీయులవలకు జెందినది అప్పుడు కడప ప్రభుత్వమువారి కోర్కె. ననుసరించి భారతీయుల వలసనుగూర్చి ఏర్పాటు జేయుటకు ఇండియా మంత్రితో మాట్లాడుటకు ఇంగ్లాండుకు బోయియుంటిని. అప్పుడు 15 ఏప్రిల్ కిందట మాట్లాడుచు మెట్టువో మీకు తెలియ జేయుటకు ఆదుడి అంతో ప్రభుత్వముగమును జరిగి ఇది పించెదను. కడపవారు తమకష్టసమస్యలను పరిష్కారము జేసికొని సామ్రాజ్యపారిత్యమును గూర్చి తీర్మానములు జేర్చు ఆశ్వాస మాట్లాడుతూనేనుట్లుచును. మాధ్యమును మేము పూర్తిగ గ్రహించితిమి. సామరస్యభావముతోడను సానుభూతితోడను ఈ విషయమై గ్రేటు బ్రిటను భారతదేశములలో సహకారముతో పనిచేయ దలంచితిమి. అయే మావదిత సంకల్పము. అప్పుడు అక్కడ ఇండియా మంత్రితో మాట్లాడి ఇండియాజేగి అచట ప్రభుత్వమువారిలో కడపను భారతీయుల వలసనుగూర్చి వారితో ఆలోచించితిని. మా ఇద్దరకును ఏకభావము కుదిరినది. కానకము లవసరములేదండ పోయెను. మాట్లాడిని స్పష్టమగు రాజీతుదిరినది.

కలన సమస్యనే త్వష్టికరముగ పరిష్కారము చేయగల్గివును ఇతరవిషయములనుగూడ రాజకీయ సభ్యులనుగూడ చుటకననే

జరిగినాముచేయవచ్చును. అప్రకారమే మేమీ సమావేశమై పత్రికాల్పి అలోచించునూర మని సుత్రాగారు భావించెదరు. గాక, అధినివేశములందు భారతీయులకు సమాన ప్రతిపత్తి లేక పోవుటచే సాంఘిక న్యాయత కోర్కెక విచారించుచున్నానని పీఠప్రభువు జెప్పినదంతయు యదార్థము కడపలో మావ్రము భారతీయులకు రాజకీయములందు గాని, మరేతరవిషయములందు గాని వారికట్టి అసౌకర్యములు, నిర్బంధములు లేవు. న్యాయ స్థాపన, ఇబ్బందులుగూడలేవు. దోమియనును అన్నియు 9 రాష్ట్రములుగ లేపడినవి. అందులో 8 వ రాష్ట్రమును మీది తొమ్మిదవ రాష్ట్రమునగునాడ భారతీయులకు న్యాయస్థాన సంబంధమును ప్రతిబంధము లేనియ్యలేవు. ఉన్నటుల వాకు తెలియదు.

వైక, వాకా, వైమానకవిషయములందు భారతీయులు పనిజేసినవో వారికి దోమియనులలో యోజకాధికారమునుదని స్పష్టమే (ప్రకారము ఏర్పాటుజేసిరి. భారతీయులు సామ్రాజ్యమునకు జేసిన గొప్ప సహాయము జూచి మేమెంతయు హర్షించుచున్నాము. వీలైతప్పుడెల్ల మేము సాంఘిక సేవను అంగీకరించెదము. నేను లిబరల్ పక్షమునకు జొరవనాడను. దోమియనుకు ప్రతేముగ నియోజకాధికారములేదు. రాష్ట్రములలోనున్న నియోజకాధికారమునే దోమియను మనుగూడ రక్షించజేసితిమి. దీనివలన కొన్ని రాష్ట్రములలో ఏటు చేయుట కధికారములేనివారలకు అధికారము ల్గిరి. అతిభేదములే ఏటుచేయు అధికారములే పోలేదు. కొన్ని విషయములందు నియోజకాధికారమును మితముగ నుండుటకు ఏర్పరచి ఇతరులకును (ప్రభుత్వమువారు పెదరలు నియోజకాధికారమును దోమియను కంతకను ఉపయోగించుటులు ప్రవేశ పెట్టిరి.

సాంఘాతికవిషయములలో శ్రీలకునూడ ఏటులచ్చు అధికారమును ప్రసాదించిరి. మేము అత్యధిని ఆజేసించితిమి. శ్రీల నియోజకాధికారమునుగూర్చి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి యధికారముండవలె నుంటిమి. కాని ఆ ప్రభుత్వమువారు తమ ఇష్టము ప్రకారమే తీర్మానించిరి.

బ్రిటిషుకొలంబియూ

లోదూరము ఈ విషయమై తేనిపోని అపోహములు బహుముఖములైన నియోజకాధికారములలో కొన్ని మినహాయింపులను గానించిరి.

కనడా భారతీయుల ప్రతిపత్తి

మరాష్ట్రములో ఆశ్వాసమునా రాజగారి జేకీయులకు సాంకేతికముగలనని నేను భారతదేశములో యదార్థముగ జేప్పగలను. కాని మాకు అయినరాష్ట్రములలో లేవు. దోమియను రాష్ట్రములలోను కడపవారికన్న సక్యములన్నియు భారతీయులకు గలవు. మాదేశములో భారతీయులను మేము ప్రసాదించిన కార్యములు మాప్రపట ఇండియాలో ఇక్కడలేనవి మేము గోరుట లేక.

దీనినుసరించియే మేమివిషయమును ఆలోచించ దలచితిమి. బ్రిటిషు కొలంబియూలో జాలిసమస్య లేదు. ఆర్థిక చిట్కలే కారణము. కొంతకాలము భారతీయులు కొలంబియూలో వాసన మేర్పరుచుకొని కొలంబియూలలో జీవించు గదులు కొనుచు అలవాటుపడవలె ననుచున్నార బ్రిటిషు కొలంబియూ కార్యముల పారిశ్రామిక పరిణామమును గిలపెట్టవలె ననుచున్నాడు.

వారిజులవాటులను, వారిధర్మములను అలవడజేసికొనవలె ననుచున్నాడు. ఇది తేనివారికి సంపూర్ణముగాకాధికారము నిచ్చితిమేని తమ జీవనపరిణామము పాడనునని భావించుచున్నార. బ్రిటిషు కొలంబియూలో భారతీయులకు నియోజకాధికారము నిచ్చిన గల్లరాజకీయపరిణామము తెలియజేయకలెదము. నేను పార్లమెంటులో నున్న తరగ్గిలను బట్టియే మా ముడు. పూర్వము పార్లమెంటులో మా పక్షములో ఒక్కరే యుండిరి. ఇప్పుడు ముగ్గురుగలరు భారతీయులకు బ్రిటిషు కొలంబియూలో ఏటులచ్చిన ఫెడరల్ ప్రభుత్వమువారి భాగము గల్గునని రాజకీయములందు నాధికారము మాట్లాడు త్వర్ముల మీకు నచ్చునటులు జెప్పగలరు. ఇ దెంతమాత్రము అతిశయోక్తి గాదు. దీనివలన పార్లమెంటు ప్రభావము పూర్తిగ మార్పుకొనెదను. తమదేశములో గాని కడపలోగాని ఏటులేనివాడు జేడిదను ఏటులచ్చిన ఇంకొకప్రభుత్వము నేర్పరిచినవా రనుచుతి. ఇం దున్న పరిస్థితు లిది. ఇది చాలకాలమును గనుకొనకు దీనివలన కలుగుకష్టములు ముకు తెలియుటకై దీనిని జేష్టయంతరి. సుత్రాగారి విషయమై ఈ సభలో జేసినమాటలకు నేను బహుమించుచున్నాను. మాకష్టములను, తనకష్టములనుగూడ, అంబున

ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల

మ చి లీ ప ట్ట న్ని ము

మచిలీపట్టణమున జాతీయకళాశాల స్థాపించి తర్వాత జాతీయవిద్య నభివృద్ధిపరచుటకై ప్రయత్నించిన స్వాధీనత్యాగులగు కోపలే నామమంతరావు పంతులుగారు విశేష ప్రయత్నము చేసియున్నారనియు, ప్రత్యేకముగను, స్థిరరూపముగను, గొప్పవిరాళములు సంపాదించి కళాశాల నిర్వహించుచు జాతీయరచనలనే ప్రాధాన్యము చేసి తాను వృద్ధి లోనికి దెచ్చుచున్న యావిద్యాలయమున జాతీయలక్ష్యముగల నదీవరముననే దీక్షింపబడుచున్నది. ఈ కళాశాల స్థాపించినది మొదలు 7 వేలవరకు నామమంతరావు పంతులుగారి నిరంతర కార్యదీక్షలవలన, పట్టాభి శీతారామయ్యగారి కార్యకాలము వలనను, ఉదారబంతు లగు జాతీయలసహాయమువలనను తన విధిని పుష్కలముగా నెరవేర్చుచునే యున్నది. కాని దాతల కెట్టి దురభిప్రాయము లేకుండునట్లు అప్పుడప్పుడు రక్షణకర్తవ్యములవారికి నుద్ఘోషించుచున్నది. అయినను గదాభిప్రాయములో సహజముగను సందేహములుచేటి అభిప్రాయముల తన్నుకొనిచున్న వాటిని లెక్కగొనక జాతీయవిద్యనొక కట్టితోటా రావలయును దనరాదుమన్నది.

కొంతకాలము క్రిందకు నిరంతరములన జితారామయ్య గారు కార్యదీక్షపరచి వదలుటవలన పాలకవర్గమువారు శ్యామ భక్త్యర్థముగను నేమూరి రామచంద్రరావు పంతులుగారిని కార్యదీక్షగా సంపాదించగలిగిరి. ఇట్టి మహనీయునిగలిగియున్న పాలకవర్గమువారు కళాశాల యభివృద్ధిమాత్రములం దెక్కుడు శ్రద్ధాభిప్రాయము నెరవేర్చుచుండెడి. ఈమధ్య జేతావనము చేసి (విద్యము సంపాదించి కెన్నో నామమంతరావు పంతులుగారు కీర్తిశేషులగుటవలన దేశముపరిమళములట్టి కలిగిన అపవరములవలన కళాశాలలో కొన్ని మార్పులను జేయవలసినట్లు. అందుమీద కొందరివలన విమర్శలు బయలుపడెడివి. అందులో ఈ నెల 2 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని విమర్శకు పాలకవర్గము ఈపున పట్టాభి శీతారామయ్యగారి జవాబు దేలియుల మనఃబుల కెట్టిపండియములు గలుగవలెనో జేసింది. కళాశాలలో చిన్నతర గతుల నెల్లి వేయటవలన గాని, వాటివిద్యకాని తగ్గించుటచేత గాని, మృదంగవాద్యమున తీసివేయటవలనగాని, తదితరసంస్కరణలు చేయటవలనగాని, కళాశాల విషయములో జాతీయము లోను, అందు మాఖ్యముగ బురజనలలోను ఎట్టి అసంతృప్తిగాని అ పో నా గా ని క లి గి యు ం డ లేదు. ఒక విషయమున మాత్రము పట్టణములో కొంత ఆ దోషన కలిగినమాట వాస్తవము. ఈమధ్య కళాశాలపాఠ్యములు గొందరు పాలకవర్గమువారి అనుమతి లేనిదే నెల్లూరునుంచి ఒక నాటకకంపెనీని దెప్పించి బెజవాడలోను, బందరులోను నాటకములను వేయించి అందుకల్ల ఎట్టి అపాయము కళాశాలకు కేర్పరచినా గానుమాత్రము 400 రూపాయలు వస్తుమును నిమగ్నచి కాలేజీ సామ్యులోనుంచి పుచ్చుకొన్నట్టివాడుక బయలుదేరి పురజనుల మనఃబులను కలవరపరచుచున్నది. ఇట్టి వస్తుమును భరించుటకు పాలకవర్గ మెట్లు నొప్పకొనెనో తెలియజేయుచున్నది. ప్రజల మనఃబులను కలవరకరిచెడి యాయాదంతమందుగల సత్యమును తెలియజేయుట పాలకవర్గమువారి కర్తవ్యమై యున్నది. కాలేజీకి ఒకనగర ప్రత్యేకము ఇట్టి అకనపు క్షయమువుచున్నదని బహుజను లుకొనుచున్నారు. దీపావళి ఖిత్తి విషయమై మన మెంతప్రయత్నించినను ఈ వాడుకవలన విశేషప్రత్యేకము వసూలుకాకపోవునేమో యనుభవితో ఇట్టి స్వల్పవిషయమున మనమునం దిడుకొని కళాశాలకు విరాళము లివ్వకపోవుట భావ్యముకాదని పురవాసులను, ప్రజలమనఃబుల నుండు సందేహానివృత్తిజేయుట భగ్యము పాలకవర్గమునను, కోరవలసినదని.

ఈ సంవత్సరము చతుర్థి, అమావాస్య, పాడ్యములు మూడుదినములు గూడ నెక్కువమంది కార్యమూలములవలన కాలిని విధిజంబుకొని ప్రత్యేక ప్రాంతజేయవలసి యున్నది. బందరుపురమును దీపావళి చందాలకు తిరిగిదు మహనీయులు బందరు కాంగ్రెసు అధివేయుద్దేవుల చతుర్థివాటి మధ్యాహ్నము దయ జేసి కార్యక్రమము నిర్వయించుకొందురగాక.

దీపావళి విషయమై జేతీయులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని, కృష్ణాపర్యంతము విశేషవిజ్ఞప్తులను ప్రకటింపబడుచున్నది. కాన జేతీయులందరూ అందు మాఖ్యముగ బురవాసులందరు, ఎట్టిసంది యములను మనమునం దిడుకొనక దీపావళిఖిత్తిరూపముగ జాతీ యవిద్యాలయమునకు ప్రతివత్సరముకన్న వీ యేడు కెట్టింపు క్షణముల నిచ్చి కళాశాలనిర్వహణమునకు దోడ్పడుదురు గాక.

పురవాసి.

నూతన. — నాటకముల నవ్వును ప్రత్యేకముగ చందాలను వసూలుజేసి భరింపబడినది. జాతీయ కళాశాలకు నవ్వును నంటగట్టలేదు. (ఆం. ప. సం)

శ్రీయుత సుందరలాలుగారు

కాకినాడ కాంగ్రెసు సభ

నా య కు ల క ర్త వ్య ము

ము ఖ్య న్ని ము ఖ్య

తండిక సుందరలాలుగారు అట్టేమరు నెలమరుకు అలహాబాదు వచ్చిరి. వా రిటు నుడివిరి.

కాననభా ప్రవేశమును గూర్చి జాంబాయుగో జరిగిన ఆ. భా. కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభలోను పిమ్మటధిల్లీలో జరిగిన అవసరమహాసభలోను ఆమోదించబడిన తీర్మానముల చేమ యము బెటూలు చెరసాలనుండి కడలగానే నాట తెలిసింది. గాంధీ మహాత్మునిచే బోధింపబడి నాటగు సారులు జేతీయమహాసభలో సామోదించబడిన దౌర్జన్యవిరహిత అసహాయసిద్ధాంతము నేను త్రివరణయా సమ్మియుంటిని. స్వార్థం త్రవ్వమును ప్రజలలో నీతిరహితమున చేతాత్ములకు మరీయేసాధనమును లేదను ట్టికమృతము నాట కడుగాన ధిల్లీలో నిట్టి తీర్మాన మోదించి బడినది వినివంతనే వా కవిమంతరావము కలిగింది. ఈ తీర్మానము సామోదించుటవలన ప్రచారకులలో కట్టుబాటు తొలగింది. అన్ని కాలములను కార్యనిర్వహణ ముగి పోయింది. కాంగ్రెసుమహాసభప్రతిష్ఠ చాల తీవ్రించింది (ప్రజల కిదివరకు మూడేండ్లనుండి కలిగిన విశ్వాసోత్సాహములు తగ్గి పోయింది.

ఈ ఉద్యమమును గాంధీమహాత్ముడు మనఃశాంతిగా చేసి పోయెను గాన వెనుకటి సంప్రదర్శించితిమ కట్టుబాటుకు పూర్తిగా నిజమైయుట మనకు మాఖ్యకర్తవ్యముగా నున్నది. నిజమగు సుభక్త్య ము ఎవరు స్పష్టముగనే యున్నది. మనదృష్టి నాకర్షించుట కది సర్వనిధియు (ప్రయత్నించుచున్నది. వికమృతము మర్యాద సమరంభము యున్నగువానిని గూర్చి మనము పరిశోధనమును కల్పించుకొని ఆసమస్య నువేక్షించుచు నవగాధ మొరించుచున్నాము. దానిని తప్పించుకొన జూచుచున్నాము. గాంధీ మహాత్ముని యందుకు మహాత్ముని సిద్ధాంత మునందును సర్వకక్షకలదిని తెలిపెడు కాంగ్రెసు సభ్యులై దానికి రూఢిగా రావలెను. జేతీయ మహాసభలలో నిరంతరము కలిగిన గాంధీ మహాత్మునియందును మహాత్ముని విధానమునందును ధర్మములందును పాతకులకు గట్టి సమ్మతముకలదు. త్యాగ మొరించుటమను కర్తవ్యము సమర్థించుటమను వారు వెనుకటి కంటె నిపుడే అధికముగా సంధియుగా నున్నారు. నాయకులు స్థిరచిత్తులతో స్పష్టముగ నడిపించిన చాటునని వారు కోరుచున్నారు.

తమకుగల మానసిక దౌర్బల్య ప్రతిబింబమునే ధిల్లీ మహాసభకు వచ్చిన యితరులలో గూడ మనఃప్రతాఖ్యలు చాల మంది చూడగలిగినది నేను గ్రహించితిని. జేతీయులచే ఎన్నుకొన బడిన ప్రతినిధుల ఎదుట నొక రొక సారి గొప్పముగనో గూఢముగనో హింసించిన బాధ్యతను తప్పించుకొనటకు ప్రయత్నించినవో ఆత దెంతటివాడైనా మన మంగీకరింపరాదు. తన స్వంతవారసత్వమునుగూర్చి వేరమాడికల భారతదేశీయ మహాసభావిషయమున వేరమాడుట కంతవానికైన ను అధికారము లేదు. కృత్రిమావనిత్యము, వ్యాధి, మరణము, మున్నగు కారణము లెంతమాత్రమును పనికిరావు. మనదేశీయుల విషయమునను మహాసభవిషయమునను అరీతిగా మనము చేయకూడదు. చేయకూడదు ప్రీతి పాత్రులగు నాయకుల నెక్కరిని నేనయోనించుట లేదు. చాలావా మహాత్ముడారీ, శ్రీమూర్తి రాజగోపాలాచారిగారు మనకు నాయకులుగా నుండుట మన అవ్యవసాయము నేను భావించెదను. వారి కర్తవ్యం త విధేయదేనై యొకసామాన్య నేతృదేనై పనిచేయుటకుగూడ నాకు గొప్ప గౌరవమయే నేను భావించెదను.

ధిల్లీ తీర్మానము ఆఖరాయు కొనసోచేయబడిన చిన్న రంధ్రము. కాకినాడలో నికతానిని పెద్దరంధ్రముగ చేతు లాచుచున్నారు. కాననభలకు నెక్కరికను తీర్మానము నానభలో నామోదించక జేయకూచుచున్నారు. అరీతిగా గాంధీమహాత్ముడుపడినది దౌర్జన్య విరహితమార్గమున అసహాయాద్యమునుగూడ రూపుమాప జూచుచున్నారు. తమభావములను కృష్ణముగ వెల్లడించిన మహా నాయకుల విషయమున నా కెట్టివివాదమునలేదు. వారుపీక్ష న, ఉత్సాహమును, పట్టుదలను కనబరచిరి. మనముగూడ నటులే మన భావములను స్పష్టపరచి పీక్షను కట్టుదలను ఉత్సాహమును

గాంధీ మహాత్ముని విడుదల

ఆచార్య గిద్దానగారి సూచన

గాంధీ మహాత్మునిపై మూడునెరములు మోపబడినను, ఒక్కొక్క నెరమునకు రెండేండ్లపంతున ఒకేతే తరువాత నొక తేదీ నుభవిం చు న టు ల కి తు నే య బ డె ను అట్టిపో మూడుతేదీలును ఏక కాలముననే అనుభవించునట్లు నయ్య ననియు రెండేండ్లతోనే తక్షణ కాలమునందును పూర్తియగు నని యును ఏ ఆధారము నై ఆచార్య గిద్దానగారు తెలిపినో మేము గ్రహింపకూమునని నిజముగా దొరతనమువారు చేయ దగిన అత్యల్పముగు భగ్యుత్వ మింతకంటె మహోక్తటి లేదని మాత్రము మేము నొక్క చెప్పకలము. మూడువ్యాసములు రాజద్రోహకరములని మహాత్మునిపై మూడునెరముల నాలో పించిరి అట్టివ్యాసముల నిక నెన్నిటినో మహాత్ముడు వ్రాసి యుండెను. యిగురుండియాపత్రికను తిరుగజేసిన సులభముగా నట్టివ్యాసములు కనీస మొక య్యు రు వ ది యై న జోయగలవు గాన మూడువ్యాసములకు మూడునెరముల నాలోపించి ఆరేండ్లు మహాత్ముని కారాగృహమునందుండు వ్యాసముగారు. అటులయూచిన 20 వ్యాసములకును 41 ఏండ్లకరకును మహాత్ముని కారాగృహమునం జేలయ్యుచుగూడదు అట్లుచేసినవో ఆయన జీవితమే కారాగృహమున చెల్లిపోయినను గూడ (కలెవన్ని ననుసరించి) కి తు యిం క ను మిగిలియే యుండవచ్చును. గాన నిది వ్యాసముగారు. ఆవ్యాసములన్నియు రాజద్రోహ కరములే యెవో దానికంతన ఒక్క నెరముగానే భావించి ఒక్కతేదీనమాత్రమే విధింపదగును గాని మరియొకవిధమున కాలోచించుట అన్యాయమేనగును. (జిల్లూరు)

నెల్లూరు హిందూ మహామదీయ

సఖ్యములు

ఆందోళమున కాధారములేదు

హిందువులు దీపావళి నుండు ఉత్సవములకు ఉత్తరవులను కోరియుండలేదు. కాని పోలీసువారు మాత్రము దిప్తుటి కల్పెరు గారిని దీపావళియందు ఉత్సవములు మొదలుపెట్టినాని నిషేధపు టుత్తరవుల నొసంగుమని కోరియుండినట్లును, దిప్తుటి కల్పెరు గారుందులకు నిరాకరించినట్లును తెలియుచున్నది. దీనిపై హిం దువులు దిక్రీ ప్రకారము ఉత్సవముల జేసికొనెద రని కడంతులు ప్రబలియుండిన కాని అది సత్యములు కావు. కలకరమున కన కాళములేను. (మ. నానాంతరావు 8-11-23 న ప్రకటింపబడిన తంతివార్తలోని విషయములు సరి గానని తెలియుచున్నది. (ఆం. ప. సం)

వెల్లడించెయిండిన జ్ఞానుశిష్యులగు నుండెడిది. రెండు తరుముల వారికిని వరసరవియద్దము లగు విశ్వాసములు కలవు. కృత్రిమ కడతులవలన హెచ్చుచుంది నాన్నించుటకు నంగీకరింపకు. హెచ్చుచుంది ముఖమున చేసెను చేర మన్నును మన మెట్టి కంచయములేనందే పనిచేయలేదు. కాకినాడలో మన మటుల నిక్కపు వీరులవలెనిది కట్టుబాటుతోను వైర్యముతోను పని చేయలేదు.

రాష్ట్రములలోనున్న ప్రచారకులకును కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకును రాష్ట్రీయనాయకులకై వైర్యమును (లిగింపవలెను. కాంగ్రెసుకు మరలనె ను క టి గొ ర వ ను క ళ గు న టు ల చె య్య వ లె ను. జే క నునకు సంబంధించిన విషయములలో మనము మరలనిట్టి కంచపకును సమాధానమున కును పూనుకొనగూడదు. మనకు విజయము కలిగినవో తపాదిగ తత్వరాంకములకును మన విధిని మనము నెరవేర్పరలెను. మనకు వరాజములు కలిగినవో మనము కాంగ్రెసుకు వదిలి మహాత్మునిసిద్ధాంతమునందు గాంధీవిశ్వాసముతో పనిచేయవలెను. మన ముదీక్షతో కడలివో యాత్రను సాగింప గలుగుదుమని సుందరలాలుగారు నుడివిరి.

కుష్టుకు తెలము

డబ్బీ 1-క వెల రు. 0.8-0 వి. పి. సహా 0.12-0 ఈతెలము పొడలు,బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి, Controller of Stores.

జాతీయ విద్యాలయము:—విజయనగరము

విజ్ఞాపనము

దీపావళిధర్మము

మహా-హరి:—

మన దేశమునందుండిన ని: ధార్మికపాఠశాలల యన్ని మతములవారికి స్వరాజ్యకాంక్ష స్యాంకృత్యాభిలాష కడుతీ ప్రముఖ నన్నవన్న సంకతి యెల్లరకును విశదము. ఆయాపక్షముల వారు వారివారి ధార్మికపాఠశాలను సారము ఏకైకత్యమును స్వ రాజ్యమునుబొందుటకు యత్నించుచున్నారు. ఇందుకు జాతీయసం స్థలకొలిపి, అన్ని విధములను జాతీయత యనగర్ధించి పెం పొందించుట అన్ని మతములవారిని ప్రభుత్వ రక్షణయెన్నుడి.

స్వయంసహాయత, స్వయంనిర్ణయము, స్వయంనిర్మాణము; స్వయంకృతిత్వమునా, సుస్థిర స్వరాజ్యస్థాపనకు ముఖ్యముగ ముఖ్య. కనుక మనజాతీయ సాంఘికదాయముల ననుసరించి జాతీ య: పునర్నిర్మాణమునకై, జాతీయవిద్యాలయములు స్థాపించుట చే, జాతీయవిద్యమూలమున స్వరాజ్యస్థాపన సుసాధ్యమగునని భావించి, విద్యలసంఘదగు విజయనగరమున పురజనులసహాయముతో, జాతీయకళాశాలయొకటి స్థాపింపవలెనని సంకల్పము గలిగి, మేము కొంతకాలమునుండి ప్రయత్నించుచు జేయుచున్నాము. ఇందుకు మహాజనులు తోడ్పడుదురా?

ఈయందేక్షా దృష్టియందుంచుకొని ప్రస్తుత ప్రారంభవిద్య నేర్పుటకై యొకజాతీయ పాఠశాల ప్రాత్రపేటలో కొత్తకోవెల తాలూకు మండలము ఆ తాలూకాలో కొన్నిమాసముల క్రిందు పెలకొలిపి, కనడపేటను చున్నాము. ఇందు పంచమ విద్యార్థులకు ప్రత్యేక సదుపాయములు గలవు. విద్యార్థులకు విద్య ఉచితము గ నిర్వహించును. దసరాకు ఖద్దరుదుస్తులనుపాడ ఉచితముగ నిచ్చితిమి. సాహిత్యమేగాక పరిశ్రామికవిద్యనూడ తెప్పించుచున్నది. నూలు కడుగుట, కవారుతేపువేయుట, బంబు కొనానేయుట, ప్రస్తుతము విద్యార్థులు నేర్చుకొనుచున్నారు. ఆర్థికస్థితి బట్టి కస్త్రుములునేయుట, రంగులువేయుట వద్రంగము, తెల్లపని తిప్పము మొదలగువృత్తులు కళలు ప్రభుత్వముగా నేర్పవలెనని జూచుచున్నాము. ఈ పాఠశాలయొక్క క్రస్తుతపు ఆర్థికస్థితి పెంకప్రక్క నివేదించియున్నాము. పురజనుల సహాయము కండియున్నాము. ధనసహాయము పూర్తికావచ్చినగాని ఈ సంస్థ అభివృద్ధియందు ప్రకారము నడిపించుట కష్టమగున కావున జే కాభిమానులు వలయు ధనసహాయము జేయ ప్రార్థింతులు.

ప్రత్యేక ప్రార్థన

రాజ్యోద్యమి విపాళిపండుగలో ధనసహాయము నిమిత్తము తమకర్తవ్య మన్నుచున్నాము గనుక జాతీయ విద్యార్థినికై భూమినిరాజములిచ్చి ఈ పాఠశాలనుల్లి ఉన్నతస్థితికి అభివృద్ధి చేయుటకు మహాజనులు మాకు అన్నివిధముల తోడ్పడ ప్రార్థింతులు.

మోలుమర్రి శీతారామయ్య

చేకుమళ్ళ సీతారామస్వామి

సూరంపల్లి రెడ్డిగారి విజయరామయ్య

తెలిదేవర వాసుదేవరావు

జాతీయవిద్యాలయ పాలక సంఘము

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు పంఛము- బందరు
ఈజిల్లాలో కాకినాడ కాంగ్రెసుకు ఆశ్రయసంఘసభ్యులుగా చేరినవారిలో కొందరు యంతరీకమను తెల్లించవలసిన విరాళములు రు 2000.00 యిరువది ఆయదు రూపాయలును యచ్చి యొడలేదు. కాంగ్రెసు చేతివలో నున్నది. విరాళము లన్నియు తక్షణమే పంపిణీగాని అచ్చటను చురుకుగా బయటవు కావున యాజిల్లాలో ఆశ్రయ సంఘసభ్యులుగాచేరి విరాళముల నీయనివారందరు తక్షణమే ప్రమాకు మనియార్దిన మూలముగా గాని మరొకవిధముగా గాని కంపగోరెదము.

చె. వేం. నరసింహయ్య,

బాబ్బా వెంకటేశ్వయ్య,

} కార్యదర్శులు.

కఫహరిచూరము

చిన్నదబ్బి 1-కి 0-2-0 (6 డబ్బిల మందుగలది) 1-కి రు 2-0-0
ఈ చూరము మహాలికలచే చేయబడినది.
దగు, ఉబ్బసము, కాకపీస, కైత్యజ్వరము మొదలగువానికి
ఈ పద్యుగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది.
గౌరవనీయ డి.ఎల్. మదరాసు - బొంబాయి.

పాలకొల్లు
(స్వకీయవిలేఖరి)

నవంబరు 1:—నిన్నటిదినము ఎలక్కనలో చాలమంది ఓట్ల యెన్నెల్లికి మ॥ రా॥ దివానుబహద్రుల మోహరణ రామచం ద్రరావు వంతులుగాలిసి, కాన్సిల్స్ విషయమై మ॥ రా॥ మోలే గంగరాజు, వెనుమత్త పెద్దిరాజు, కామయిల్ల సర్వారాయుడు గార్లకు యచ్చివట్టు తెలుస్తుంది. యా యట్టుపక్కలను అన్ని పోలింకులలోను యెక్కువగా ప్రబలించరు అతి ఉత్సాహముతో వైచారి కే యచ్చివట్టు వదలి యున్నది. తప్పక వీరు యాయెలె క్షనునందు కృతార్థులవుదురికలందరు ధైర్యముతో నున్నాడు.

ఈ గ్రామము యూనియనుగా నున్నప్పుడు కొంతకాలము పోలీసుస్టేషను ఆఫీసరీ పోస్టుగానుండి దరిమిలాను మునిసిపాలిటీ అయినప్పటినుంచి పోస్టుస్టేషను పెట్టుటకు గవర్నమెంటువారు అలాచించి యా మధ్యనే సాంక్షను చేసిరి. నేటి యదము మన డిప్యూటీ మేజరింకెంటెంటు గారును, సర్కిలు యిన్ స్పెక్టరుగారున్ను, ఒక సబుయిన్ స్పెక్టరున్ను, పెద్దుల కాన్ స్టేబిల్స్, కాన్ స్టేబిల్స్ తో బ్యాంకు వాద్యముతో స్టేషనుకు వచ్చిరి. మామనిసిపల్ చెర్మెరుగారు మ॥ రా॥ పోల్స్ వెంటటబ్బారాత్రిగారున్ను, కాన్సిల్స్ మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ అద్దేపల్లి కర్తవారాయణమూర్తి గున్ను వెంకన్నమ్మకాయల రంగనాథులు. కడియం నూరయ్యగారున్ను, గ్రామస్థులు మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ బంగారు రంగరాజు, చుండూరెడ్డియ్య, చుం దూరి వారాయణరావు, చుండూర నాగభూషణంగారున్ను వచ్చుట కమాజేమైరి. తిరువాడ డిప్యూటీ మేజరింకెంటెంటు గారు లేచి యా గ్రామముకు లేచిరి 7 గన్న మెంటువారు తీర్చి రనియు నేటిదినమున పోస్టుస్టేషను స్థాపనచేయుట కడు శుభ సూచకమనియు, యువకులైన చెర్మెరుగారు కడు క్రధవించి కుళాయిలు పెట్టి గ్రామమునకు మంచి నీటి వసతి కలుగ జేయుచు గ్రామములో కానిపేషనునందు క్రధ వహించి గ్రామము వృద్ధిలోనికి తీసికొనియేరు రనియు, కొలదికాలములో ఈ మునిసిపాలిటీ కార్పొరేషనుగా మారుటకు ఆ నే క అవకాశము లున్నట్లుగా తెలిపి అచిరకాలములో కార్పొరేష నుగా మారుటకు దీవించిరి. తరువాత మ॥ రా॥ శ్రీ పోల్స్ వెంకట కుబ్బారావు తరు గ్రామస్థుల తంపున లేవ కృతజ్ఞతను సంతోష మును తెలుపుచు గ్రామము అభివృద్ధిలోనికి వచ్చు చిన్నాముగా కనబడుచున్నది తెల్పిరి. కుళాయిలు గ్రామమునకు అభ్యవసర మనియు, గవర్న మెంటువారుకూడా తమ సహాయము చేతు నిక్కయించివారనియు, అచిరకాలములో కుళాయిల విషయమై పని ప్రారంభించింపి పూర్తియగువరకు తాము దీక్షవహించింట్లు తెల్పిరి. తరువాతనుమాడరింకెంటెంటుగారు గ్రామమువరకిట్లెరి.

ఇచ్చట 10 మంది కాన్ స్టేబిల్స్, 2 హెడ్డు కాన్ స్టేబిల్స్, ఒక సబు యిన్ స్పెక్టరున్ను ఉండునట్లు తెలియు చున్నది. ఈ స్టేషనుకు సుమారు 27 గ్రామములు చేరియున్నవి యచ్చట సర్పాపురంకంటె అనేకరెట్లు పని హెచ్చు. కనక గవర్న మెంటువారు అధమపక్షము 5 గురు కాన్ స్టేబిల్స్ ను అదనముగా నియమించిన చాల అభివృద్ధిలో యుండునని మా నమ్మకము. ఇప్పుడు యిక్కడ యేర్పాటు చేసిన సబుయిన్ స్పెక్టరుగారు మ॥ రా॥ సుబ్బారావువంతులుగాడు చాల మంచి వారున్ను, యోగ్యులున్ను, సూరినములో యిట్టివారిని నియ మించుట ప్రతి యభ్యుప్రముగాని వేరొందుగాడు. ఈ సుబ్బారావుగారు కడు క్రధవహించి కలతజేయము గోరి యేదిధర్మమైన అల్లర్లున్ను లేపడంగా కాపాడెదరని నమ్ముచున్నాము.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0.10-0 (వది అణాలు)

తెల సులభము! (పోస్టుఖర్చును కట్టెకము) గుణ మధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే గలిగెడి కైత్య, కాశ, మాత్రలు దివ్యావృతము. అతిర్లము, అలచి, అవులికలు, అగ్ని మాంధ్యము, దాహము, దప్పి, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతీయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, కిరస్సు, కేర్లు, అగ్గులు, మొదలగువానియందు గలిగెడు నొప్పలను బోగొట్టి జేమాను మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈ మాత్రలు మేనానాత నొప్పలకు వెంటనే గుణమిచ్చును. యందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనభవముగల జైవధమకులచేతను శరమహాసక్తియ అని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిమాత్రని నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:— ఆయుర్వేదవైద్యునిలయం, పోస్టు నిడుమూల, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా.

చెన్నపురి బజారుధరలు

నవంబరు 6 వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు			
దినములు	బా 1-కి	రు	రు
బియ్యం	బస్తా	రు	రు
కుసుమ రేసాటి	,,	రు 45-0-0	రు 18-0-0
నెల్లూరి	,,	రు 15-4-0	రు 15-5-0
డిల్లీ	,,	రు 15-8-0	రు 16-0-0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	రు 8-8-0
నవ్వులు	,,	రు 18-0-0	రు 24-0-0
(2) పప్పు ధాన్యములు			
కందులు	బస్తా 1-కి 205	రు	రు 12-0-0
నెల్లూ	,,	రు 10-8-0	రు 10-12-0
నెల్లూ	,,	రు 12-4-0	రు 12-12-0
మినుములు	,,	రు 18-0-0	రు 18-12-0
ఉలము	,,	రు 7-4-0	రు 7-8-0
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వులునూనె	బా 1-కి	రు 180-0-0	రు 185-0-0
నెయ్యి	మ 1-కి	రు 14-0-0	రు 26-0-0
కొండాపురం నేరునూనె	బా 1-కి	రు 66-0-0	రు 66-0-0
యెలర ప్రదేశము	,,	రు 60-0-0	రు 62-0-0
నేరునూనె	గానుక బా 1-కి	రు 148	రు 148
అనుదము నూనె	బా 1-కి	రు 145-0-0	
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయకము	బా 1-కి	రు 280-0-0	రు 285-0-0
కొరవకము	,,	రు 215-0-0	రు 220-0-0
మిరపకాయలు (కుంటూరి)	బా 1-కి	రు 90-0-0	రు 105-0-0
గుంటూరుపాడుకట్టు నీటిమందు	మూడు 1-కి	రు 40, 45	
కాళిబాస్తి పాడుకట్టు	,,	రు 60, 65	
జెల్లము	బా 1-కి	రు 40-0-0	రు 50-0-0
చింతపండు	బా 1-కి	రు 85-0-0	రు 46-0-0
(5) ఇనుము			
పట్టా	రఖం బా 1-కి	రు 84-0-0	రు 85-0-0
చదరం	,,	రు 85-0-0	రు 88-0-0
రవుండు	,,	రు 89-0-0	రు 50-0-0
(6) లోహములు			
వెండి 100 రులు		రు 78-0-0	రు 82-0-0
బంగారము, కులము 1-కి		రు 24-8-0	రు 25-0-0
కమిను 1-కి		రు 15-15-9	
ఇత్తడి బా 1-కి		రు 290-0-0	రు 295-0-0
రాగి డిల్లా		రు 240-0-0	రు 345-0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి		రు 45-4-0	రు 48-8-0
(7) రంగులు ఆలిబరైను			
అవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రు 140-0-0	
వొట్టికప్పుడు	డిల్లా	రు	రు

ఎలూరు TS/143 మేడ లాటరీ

పర్యవ సా న ము
4-11-23 తేదిన లాటరీ కల్పబడినది. మద్రాసు కాపురస్థులు A. C. నాగరాజు, G. లక్ష్మీనారాయణ 32 వరదయ్యవీధి మింటుపోస్టు గార్ల పేరు గల నెం 2956 రు టిక్కెట్టు 2-10 P. M. కు గెలు పొందినది.
5, 6-11-23. (3d) మాటూరి నర్సేశము.

బెజవాడ స్పిన్నింగు అండ్

వీవింగుమిల్సు లిమిటెడు, బెజవాడ
కట్టడములు తయారగుచున్నవి
మెన్సరీ సామాను యావత్తు మిల్లు ప్రదేశమునకు నిర్దముగ నున్నవి.
గూడూరు లక్ష్మణరావు, బి. ఏ. సునేజింగు
ఏజెంటు అందు డైరెక్టరు, బెజవాడ.

దీపావళి మహోత్సవము
జంతుహింస

ఆర్యసోదరీమణులారా! ఆర్యసోదరులారా!

ఇదిగో ఇంకొక్కసారిగా దేశమునందు వీరసంతోషముతో ఆంధ్రము కలకలంబుతో ముగిసినది. దీపావళి మహోత్సవము వచ్చుచున్నది. దీపావళి మహోత్సవ మనగా నేమో అందఱులను తెలిసియే యుండవచ్చును. దేశములో పాపకర్మములు చేసి జీవరాసులు కల్గి హింసకు లింగియై చుండిన వరకానురు దను దుగ్గార్లును వచ్చినది. ఆదుర్దార్లును బాధలు తొలగిని ఆరు సంతోషముతో వాడుచచ్చిన దినమును జ్ఞాతముంచి ఏటేట యానందించువాడు. దుర్మార్గులయొక్కయు సన్మార్గులయొక్కయు వాగ్విశ్లేషములు చేయుటలో ఫల మేమి? ఏకాగ్ర్యములు చేయుటవల్ల మనుష్యుడు దుర్మార్గు డని పేరు జూడెనో వానిని తనము చేతు కుండునట్లు దీక్షలు చేసికొనుటవలె, ఏ కార్యములు చేయుటవల్ల సత్కురుషులని పేరుకచ్చెనో అట్టి కార్యములను నునము చేయవలెనని గౌరవమును పొందుటవలె, శ్రద్ధివలెను చేయుటవలెనది. కాని ఈ కాలమున తద్దినముల యర్థమును మఱచితిమి. తద్దినములందిప్పుడు ఫలానా రాయలను భుజించుటయే ముఖ్యమైనది యాయెను. వరకానురునికలె మనము కాకుండనుడనెలె. ని ఒకప్పుడై అనుకూలువామో వాడు జీవులను, అనగా మనుష్యులను మృగాదులను వానియన్నిటిని హింసించియు, భరించియు ప్రాణదాని పేరుజూడెను. ఆ కాలమున వానియంతటి ప్రాణుడు లోకములో లేడుగాబోయి. గనుక సజ్జనులకు వాడు చాగగానే సంతోషముకలిగెను. ఈ కాలమున తల్లిదండ్రులనే దీక్షలు జరిపించుచున్నారు. తోబుట్టువు లోకనికకు మోకపుచ్చుకొనుచున్నార; ఇతరు పొరుగిండ్లవారు కృతాచార్యములలో తలచుకొని దారిద్ర్యమును పొందుచున్నారు. గురువులని పేరు పెట్టుకొన్న వారు బోధించునది యొకటి వారి నడవడి మరీయొకటి. పురోహితులు పురమునకు ఆహితులగుచున్నారు. జీవ మున్నిటికి సమానము సాధారణులగుటని మఱచి, అనివేకులతో సమానముగా వివేకులును జీవహింసకు నోద్రుకుచున్నారు. అహ! దీపావళి రాబోవుచున్నది! దుర్మార్గుడు బోయెనని సంతోషించువోవువారు తా మెటువంటివారని యోచించుకొనవలెను. వేరవేల జీవుల ప్రాణములను తీసుకోవుచున్నార! ఆర్యులారా! ఎంతమంది పేరు! ఆర్యులను మీపేరుకలె ఆర్యము తెలియునా? దిక్కులేని గొట్టెలను, కోల్లను కిడ్డలకలె పెంచిన ప్రేమయొక లే మీ పొట్ట తెట్టబోయెదర! ఒకరిని హింసలేట్టియో మీరు ఆనందించ బోయెదర! జీవముతో నన్నప్పుడు మీకు అనేకవిధములుగా నుకయోగవదు జంతువులకవలదు అశపడి, అశపడి, అవగింజం తయెనును దయలేక చంపెదరే! అయ్యో! వయోహింసకు శ్రీరామచంద్రుడు, కృష్ణమూర్తి, బుద్ధుడు మొదలైనవారి జన్మభూమిలో బుట్టి వారిసామముల సర్వరక్షణము మీకేల యిట్టి ప్రార

బుద్ధి పుట్టినది! మాంసాదులు ప్రాణముగనుటకు నిదిగాని పాపములను మానవుల రిండియనునా? అయ్యో! మాంసముదొరకు విధములెలియునా? దయచేసి యొక్కసారి గొట్టెలను అనుమటుకు పొందు. ఆ దిక్కులేనిబంతువులు మీలో ఏవుకావుకూడు వానిపొలిటి దైవముగా వచ్చుకా యని మిమ్ములదామను. అనివలెకలవలె. కాని వాటికలెట్లు జూడుదు. దయజూపమని వేడుచుండును. కసాపుబాదు పట్టుకుచ్చినప్పుడు వాటినికాని వినుదు. పాపము! ఎంతవరకొకరముగా నుండునది. ఇదంతయు జూచిననే మీ మనసు కలగును. లేదా, కసాపువానిపనిని చూడుదు. మరలను గ మ ని ం చ క మే క ల ను ను డ (దోచి వి తి తిలు దొంగిలి సుగంధపాణములగానే పక్క మే ను తెగ గోయును. అనంతమైనప్పుడు ప్రాణములగానే తోలు ముడ తీరును ప్రారంభించును. ఆర్యమాలిలారా! అదేమిమీమన వ్యవహారము? 18-ము లగుచున్నది! ఈ భూభృత్యులను మీరు వినియు కనియుండిరు. కేవలము వాడుక కింద రాగా ఆ నందముతో భుజించుచుంటిరే. కొన్నిచోట్లలో మనుష్యులనే తినువా రున్నారే! వాటికలె మనమో, మనకిడ్డలో చిక్కపడేన యెదల మనకు ఎంతయోనందముగా నుండునో, కనుకొప్పుడు! అదువారి మనసు కోకులను. మాంసాదులను దినట ల ఇంకను మీ మనసు సమర్థమిదా?

ఆర్యులారా! జీవులందరికిని ప్రాణముమీద యాన సమానముని యా, మనుష్యులతెల్లప మృగాదులకు గలదనియు మరచితిరా? ఒహించువులారా! మీరు చాల దైవ క్రికలవారే! ఈశ్వరుడు కనుజూచుచుండే! ఇత ప్రాణకర్మములుచేయువారికి ఎటువంటి ఫల మివ్వవలచి తొలుప్పాడో? బున తప్పులకుగాని ఫలము నను భవించురకుతుండు హిందువులకున్నాదా? మానడు, మానడు. మృగాదుల శిశువులు మోపులకుగాదు. ఎన్ని విధముల పక్కమైన తర్కాత మాంసము మీకు తినను సాధ్యమగుచున్నది. కచ్చి మాంసమును చూడను తాకను సాధ్యమే! ఫలాదులను చూడు డి. ఎంతయోనందము! పయినను కుక్కమురిగెను ఎముకలను ఎంతయోనందము! అయిచున్నదో చూచితిరా? ఎకటి ఏది యాహార మో మీకే తెలియును. అది మీకు తెలియకపోలేదు. పండుగ దినములలో మీదేవుళ్ల కేల మాంసాదులను సమర్పించును. ఒక వాడు సన్మార్గుడునబోయి మిగతదినముల దుష్కర్మములుచేసిన ఫలమేమి? అయ్యో! ఒకవరకానుడునే లోకము తాళనప్పుడు, ఇప్పుడేమి, ఎక్కడ జూచిన వరకానురకలె యున్నార. మీకప్పుడు దీపావళి జేతుడమో యని ఎంతమంది కాచుకొని యున్నారో? సహోదరీ! సహోదరులారా! కంకణము కట్టు కొనుడి. మీ స్వతంత్రమునకు గౌరవమును కొనిరెడు. హిందులు వదలుదు. వరకానురుడు చచ్చినదినమున మీకు “అహింసా పరమార్థశ్రీ” అను వాగ్దేవుడు జ్ఞాతము అందుకొని జీవహింస సాదులనున్న మాంసాదుల భుజించుటకున్న వదిలివేయుడి.

అనేక యూరోపియ, అమెరికా కాశ్రుజ్ఞులు, డాక్టర్లు మాంసాహారము అనేకవిధముల జూపుచు నది అంతయును బోధించుచున్నారు.

ఎం. జి. శర్మ

శ్రీధన్వంతరి

ఇంతటి చెన్నపురి ఆయుర్వేద శాఖల పురుషున ప్రకటింపబడు తక్షణతః. వైద్య విషయాధ్యయముల వ్యాసములు అనుభూత ప్రక్రియలు దేవభయోగములు ప్రకటింపబడును. ప్రాచీనములకు వైద్య గ్రంథములు ప్రకటింపబడును. ఇదివరకు ప్రకటించుచున్న “వైద్యసాం” ముగ గ్రంథము ముగిసింది. చరక చికిత్సాస్థానము తెనుగు వ్యాఖ్యానముతో ప్రకటింపబడుచున్నది. రాబోవు సంవత్సరం డి ఈ గ్రంథములు నూడ ప్రకటింపబడును.

“శతస్థో” (తెనుగువైద్యకావ్యము ప్రాచీనము) ఆంధ్ర వైద్య చింతామణి (తెనుగు వైద్యకావ్య ప్రాచీనము) ఇంకను యిట్టి గ్రంథములు వెనువెంటనే ప్రకటింపబడును. మాదిరి ప్రతిక ఉచితముగా పంపబడును.

చందా సంకల్పనమునకు రు 5/- మృతమే.
కలయువారి ఇల్లు వాయనలెను.
మనెనరు, శ్రీ ధన్వంతరి.
19 హోరియోర్యు మాంటురోడ్డు, మదనాగు.

మచిలీపట్నం డి|| ము|| కోర్టులో

స్వాత్, 199/1923
వాదులు:—గొట్టె శ్రీకృష్ణరావు పంతులు గారుగయిర.
ప్రతివాది:—యలమంచిలి నాగభూషణం.
వాదులు ప్రతివాదిమీద నడకకోర్టులో లేబడిన యా నెంబరుదావా 15-11-1923 నాయనా అయియున్నది. నడక లేడిన 10 గంటలకు నడకకోర్టులో ప్రతివాది హాజరయి దావాకు ఆక్షేపణలు చెప్పుకొనియెడల యీకోర్టులో విచారణ కావలెను.

బందన, } కోర్టులో నూధనరావు,
8-11-1923. } వాదులకలెపు స్తీడకు.

బెంగాలు - నాగపూరురైల్వే
కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కరేటు చేయబడినది)
నో టీ సు
ఈ దిగువ లెజుపబడిన ప్రావిజన్లయొక్క ఉపయోగ ములేనట్టియు సామానులు భారీదా, జనరల్ ప్రోప్రకర్త నున్న కంపెనీ ఏలయు అవరణములందు 1923-వ సంవత్సరం నెల 28-వ తేదీనండి ప్రకటించబడు ఉద యాని 8 గం 50 నిమిషములకు బహిరంగవేలము చేసి విక్రయించబడును.

60 టన్నుల ఇత్తడి బోరింగులు, 40 టన్నుల పోతపో యొక్కిక్కుకునకలు, 700 టన్నుల అతింతచుడిన ఇనుపకునకలు, 40 టన్నుల సి. వి. గాను రిటార్టులు, 200 టన్నుల పైకుకునకలు, 250 టన్నులస్పింగు ఉత్పాదకునకలు, 5 టన్నుల అకురాతి కునకలు, 5 పెండు చోరు దైవములు, ఒకలాటు కాళిస్పిరిట్ బుడ్లు, ఉపయోగించుటకు కనీస కిరణమునానెడబ్బాలు, కాళింగు, తాగుపీపాను, భారీ 5 గాలముల ఇనుప డబ్బాలు, ఇతర కునకలు ఏలముచేసి విక్రయించబడును.

ఈదిగువ లెజుపబడిన మరకుల ననుసరించి వేలము జరుగును.

(1) వేలములో కొన్ని సామానులను ఏలము ముగించిన తేదీనుండి 2 మాసములలోగా తీసికొని పోవలెను. లేనిచో నలవ కాలము క్రింద కట్టిన సొమ్ము తిరిగి యివ్వబడును.

(2) సామానులన్నియు టన్ను 1-కి 0.8-0 ఈ చొప్పున కంపెనీవారిచే బండ్లలో భరితేయబడును.

(3) కొనికలువంటి సామాను ప్రరభలో 100 కి 25 కంతున తక్షణమే రైల్వే వేలముదాఖలకట్ట సంవకారము క్రింక ఇల్లింతి కలితను అయ్యుక మైనాదే ప్రస్తుతొననలెను.

(4) బి. ఎన్. రైల్వే ఏజంటుగారి ఉత్తమత ననుసరించి అన్నివిశయములు భూయనరచబడును.

వివరములు తెలియగోదవారు భారీదాలోనున్న డెప్యూటీ కన్ట్రోలరు ఆఫ్ ప్రోప్రకర్తగారికిగాని, లేక ఇతర ప్రాధికారమున్న రైల్వేవేలముదార్లు, బిలిమోరయో బ్రదర్సువారికిగాని ప్రాసిన బడయగలరు.

ఏసంటుగారి ఉత్తమత ననుసరించి,
జె. ఏ. సింప్సన్, కన్ట్రోలర్ ఆఫ్ ప్రోప్రకర్త
By the order of the agent,
J. A. Simpson
Controller of Stores

బంగారు, వెండినగలును, పాత్రలును, కోరువారు

తప్పక చదివిచూడుడు! చాలముఖ్యము!! జరూరు!!

మా స్నేహితులు, మాలో లావాదేవి 10 సంవత్సరములనుండి చేయుచున్నవారికి అతిదూరప్రదేశములందు వారికి బంగారు, వెండినగలు, ఇతర సామానులు, రాళ్లనగలు, బహుమతి పతకములు విభవిధ గిఫ్టులు ఇనాము కప్పలు మొదలగునవి బిల్లి మోసరు లున్నవో అన్నిటిని పూర్తిగా 92 పతములతో 172 ప్రక్కలుకలిగిన క్యాటలాగు వారి కోరిక మేరకు 1/8 డబుల్ క్రాను సైజులో ముద్రింపబడినది. ఇట్టిది త్రావలె! (ఆంధ్ర, ద్రవిడ, అంగభాషలలో) ఇన్ని పతములను చేర్చి భారతదేశమందు ముద్రింపబడలేదనియే చెప్పవచ్చును. దూరదేశములందున్న వారికి యిదిమిక్కిలి ఉపయోగము. వారుపుట్ట, పతము, నగ నెంబరులను తెలిపిన కావలసిన నగలు వారికి సకాలమునవారుండుచోటికి చేరును. క్యాటలాగు 1-కి పట్టుబడి ధర 1-6-0 లయినను 1-0-0 యితే ఇవ్వబడును. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగలువర్తకులు.

25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ది మద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి, (లిమిటెడ్)

మద్రాసు, మాంటురోడ్డు నందుండు మెసర్యు టాకర్ అండు నన్నవారి భవనమునకు ప్రక్కనయిండు నెం 2/4 కు భవనమును మూలించి ఏర్పాటు చేయబడినదనియె, మా మానేజింగు డైరెక్టరుకు, ప్రధానవైద్యులు నగు ఆయుర్వేదరత్న కుండిత డాక్టరు ఎన్. వి. శ్రీరామచార్యులు, పి. హెచ్. డి. ఎస్. సి. గారు, ప్రతిదినము, అదివారము, సెలవుదినములందు కూడ, ఈదిగువ లెజుపబడిన కాలములందు రోగులను పరీక్షించి, వారికి సుఖ సౌకర్యములను అని మేము ఇందుములుగా ఎల్లరకును తెలియజేయుచున్నాము.

ప్రాచీనతన,	ఉదయము 7 గంటలనుండి 10 గంటల వరకు సాయంత్రము 4 గంటలనుండి రాత్రి 7 గంటలవరకు. పగలు 10 -30 గంటలనుండి, సాయంత్రము 8-30 గంటలవరకు.
2/4 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు,	
హెడ్ ఆఫీసు.	
44 గోవిందస్వామయ్య పిత్రి, వార్డి బౌను, మద్రాసు.	

నారాయణవరం (చిత్తూరుజిల్లా)

రాట్నములు, బోర్డు పాఠశాలలు

11-7-23 వ తేదీన సి. వి. రంగంజెట్టిగారు బోర్డు పాఠశాలలకు పత్రిక, రాట్నములు ఇచ్చి, బాలురు తీయ నూజను తిరిగి తానుతీసికొని అంతుకు ప్రతిఫలము పాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యాయులకును, విద్యార్థులకును మాట్టచెప్పెదనని నూచించి యుండెను.

22-8-23 వ తేదీన నూరం తాలూకా బోర్డు పాఠశాలలో అ.గీ. కరింపట్టి ఆయనను బోర్డు పాఠశాలలపై కడుకుటయందు గౌరవ నూపరచెడలగా నియమించెను.

24 వ తేదీన రంగంజెట్టిగారు పాఠశాలల 15 రాట్నములను పంపించెను. పెట్టెలకు 1 వ తేదీన చెడుపాఠశాలలకు యను పనిపారంభమైంది. ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు కూడ ఈపనికి కొత్తవారై.

పాఠశాలలందు వడుకుట ప్రారంభించుటతోడనే గ్రామములకుగూడ వడుకుటయందు ప్రభిలించ గలిగెను. అట్లుచేరి రాట్నములు గ్రామములలో తిరుగుచున్నవి. శేదస్త్రిలు కూలి కొంటు వడుక ప్రారంభించిరి. 15 రోజులక్రిందను నొక పేద రాట్నము 1 రాట్నము పత్రిక ఇచ్చితిమి.

14-10-23 వ తేదీన పాఠశాలలందు బాలబాలికలకు వడుకుట యందు పోటీపరీక్ష జరిగినది. తిరుపతిపురపాలకసంఘాధ్యక్షులు టి. కె. జనసేనాచార్యగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు బి. నూనిసామి నాయుడుగారు పరీక్షయందు స్వీకృతై 4 బాలుకు, 3 బాలికలకు కెదరు రుచాళ్లను బహుమతులుగా పంపిరి.

16 వ తేదీన పాఠశాలలలోని బాలురు బాలికలు నూకరవైదుల ఉపాధ్యాయుల ఆందోళన ఒక ఛాయాపటము తీయబడెను. దీని ప్రతిఫలము పంపబడును.

మగలూలు గాంధీగారిచే ఆమోదించబడిన జడకత్తి లేక ఆటగోట కత్తియే పాఠశాలలందు యుపయోగింపబడుచున్నది. బాలుర పత్రికను గించుట తీసి ఏడుగురు పట్టి వడుకుచున్నార. రాట్నములు బాలబాలికలకు పంపించుటగా నున్నవి. ఒక్కమారు గానె నడిక కంటికరకు తెక్కించుటకు వీలగును.

నారాయణవరం, తాకిల్లూరు టి. ఎ. తద్యుకాభుగారు రైతులకు నూతనరకము పత్రికలను పంపిచ్చెట్టుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

కాకినాడలో 11-వ తేదీన నిధను

నిలుపు జేయగోరెదను

నిన్నటివ్రతలో 7-వ తేదీలో మొదటి కాలయానందు యీతింతివార్త ఆసమగముగ ప్రకటింపబడెను. చానిరువాయి నిన్న రానందున చానిరు వూరికి చేరు విశాలేపోయెను. ఆదిపట్టు లనో ప్రతికయందు నిన్న ప్రకటింపబడెను. ఆతిరువాయి శేడు గూడ రానేలేదు. ఆతిరువార్తను రాజమండ్రినుండి కళా వేంకట రావుగారును భిమిడిపాటి గత్యువారాయణగారును పంపిరి. (ఆం. ప. సం)

ఆఫసు అమీరునకు పురజననము

కాబూలు నం 4:—ఆఫసు పోస రాజిగారు, కాబూలు నం 4 రాజభవనమున గతరాత్రి కుగళువును ప్రసంగించెను. మిస్. జోర్జుడు అను ఇంగ్లీషువారు ఆమె కుమార్తె లానచ్చుచున్నది. ఈ నూతనకుపు అమీరుగారికి కంఠపప్రశుకు. మొదటి పురుషుడు 2 కేర్రముల వయస్సు గలడు.

తాయలు కమిషను

ధిల్లీ, నం 5:—తాయలు కమిషనరును భారతీయ సభ్యులగు భూశేంద్రనాథరావు, ఎస్. ఎం. కుమరభ, గో. మ. హమ్మదు హబిబుల్లాఖాన్, హరికృష్ణకార్ గార్లు ఇచ్చుటకు జేరిరి.

ఇంపీరియలు బ్యాంకు మోసము కేసు

లక్నో నం 5:—ఇంపీరియలు బ్యాంకు కుట్రకేసునందీ దివూను నిచ్చుట విచారణప్రారంభమయ్యెను. లక్నో ప్రాంత యందు దివిరకు కోశాధికారిగా నున్న రా. సా. విక్రంభరనాథ గారును మరొకరిండుమందియు కలసి మొత్తముపదిన్నరలక్షల రూపాయలను ఆపహరించినని నేరమాలోపింపబడెను.

శ్రీ చెన్నపురి ఆయుర్వేద

ప్రచారిణి సభ

ఒక విన్నవము

శ్రీధన్వంతరి భిక్ష

శ్రీ శేషులైన వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుల వారిచే స్థాపించబడిన మద్రాసు ఆయుర్వేద కళాశాల, ఇందు తోచేరిన ఉచితఆయుర్వేద వైద్యుల, ఈ రెంటియందును ఈ పట్టుముందు మంచిపని జరుగుచున్నది. జనాను రంజకములైన ఈరెండు సంస్థాపనలకును ద్రవ్యసహాయము కావలసియున్నది. చెన్నపురి కార్యోచేపనువారు సం॥ రం 1 కి రూ॥ 1000 చొప్పున విరాళ మొసగుచున్నారు.

తాలూకా, జిల్లాబోర్డులలోని విద్యార్థులు సుమారు 20 మంది ఇచ్చుట విద్య నభ్యసించుచున్నందున, వాటి సహాయము పొందుటకు కళాశాలకు అర్హతగలదు. అట్లున్నను ఆయాస్థానముల సామ్య ఆయాస్థానములందు, తప్ప యితరత్ర ఉపయోగించ కూడదను కారణమును వనునరించి లోకలుబోర్డుల కళాశాలకు ధనసహాయము చేయరాదని దొరతనమువారు ఉత్తరవుచేసి యున్నారు. దొరతనము తన యిష్ట ప్రకారముచేయు చున్న ను ప్రజలువారిని అడుగుటకు దైర్యములేదు.

హిందూశేషమందు అంతెను శ్రీ రిని గడించిన ఈకళాశాల సభివృద్ధిపొందించుటకు ప్రజలు సహాయము చేయవలెనని ప్రార్థించెదము.

(1) ఈకళాశాలకు స్వంత కట్టడము అత్యవసరమైయున్నది. ఈ విషయమై రూ॥ 10000 చందా చేయబడియున్నది. అందులో గొంత వనూలైనది, కొంత వాగ్దానము చేయబడినది.

(2) ఈ కళాశాలను పోషించుటకు ప్రస్తుత ఖర్చులకు సం॥ రము 1 కి రూ॥ 10, 000 నుండి రూ॥ 12, 000 ల వరకు ధారాళముగా కావలసియున్నది. అందుకై చెన్నపురి పురపాలక సంఘమువారు సం॥ రము 1-కి రూ॥ 1000 ల విరాళ మొసగుచున్నారు. తమిళ మొత్తమునకు మిన్నె నాధారపడియున్నాము.

(3) రోగులను ఉంచి, చికిత్స చేయుటకై ఒక వసతియైన గృహమును నెలకు కనీసము రూ॥ 100 ల బాడుగకైన ముఖ్యముగా పుచ్చుకొనవలసియున్నది.

ఆంధ్రాయుర్వేద ఫర్మసి లిమిటెడ్ కంపెనీ డైరెక్టరుల దయ చే యింతవరకును ఈలోపము నివారించబడుచున్నది. అయితే వారు ఎల్ల కాలమును ఇదే ప్రకారము పోషించజాలరు. అందు చేతనే కళాశాల మిషోషకత్వమునై నాధారపడి యున్నది. తా మెంత కొద్దిగా సహాయ మొసర్చినను మిక్కిలి గొప్పగా భావింపబడును.

వాటూ 1 కి రూ॥ 10 లు ధరగల మా ఆంధ్రాయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్ వాటాలను కొనికూడమాకు, సహాయముచేయ గోరెదము. మిగత 100 కి సం॥రము 1 కి రూ॥ 5 లేక రూ॥ 6 లు చొప్పున లాభము పంచిపెట్టుటకును. కళాశాలవిద్యార్థులను తరిగితుచేయుటయందు మిగత సహాయపడినవారగుదురు.

రాబోవు రెండువారములందును మా కార్యాలయమువారు, విద్యార్థులు మిసహాయార్థమై మియొద్దకువత్తురు. అప్పుడు మీ కలననైనంత సహాయముచేయ ప్రార్థితులు.

ఆ. లక్ష్మీపతి బి. ఏ; ఎమ్. బి. సి. ఎమ్

మేనేజింగు డైరెక్టరు అండు క్రిస్టిపాల్.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష

0-6-

మొదటి వాచకం

0-6-0

హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ

0-0-0.

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్పుకొనుటకు

వీలయిన సులభతైలిని వ్రాయబడినది.

తెలుగు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,

7, రెంబు శెట్టిపేట, మద్రాసు.

బెజవాడలో శ్రీధన్వంతరిపూజ

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామకృష్ణగారు

నేడువయమున బెజవాడలో ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామకృష్ణగారు శాస్త్రోక్తవిధానమున భస్మంతరిపూజ గావరి చేరి. పిమ్మట బ్రహ్మశ్రీ రామకృష్ణచార్యులుగా యవస్థసింహిరి. పిమ్మట భస్మంతరి శేవతావిగ్రహము మారేగించిరి. తండ్రి కుటుంబ వేం శ్రేష్ఠరాయుర్వేద కళాశాలవిద్యార్థులును ఊరే గింపులో నుండిరి. (త. తి. వార్త)

పాతావరణ సభ

1923 సం॥ నవంబర్ నెల 6 తేది మంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	గత 24 గంటలలో అభ్యర్థింపబడినది	గత 24 గంటలలో అభ్యర్థింపబడినది	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురం	86.0	78.0	...	16.89	7.19
కొర్రాపుల్
విశాఖపట్నము	84.1	75.1	0.09	11.79	8.17
కాకినాడ	80.1	74.6	1.05	15.07	5.02
మచిలీపట్నము	85.8	78.9	...	8.50	2.62
గుంటూరు
కర్నూలు	92.1	66.0	...	1.76	2.29
బళ్లారి	98.8	68.5	...	1.46	8.88
అనంతపురం
కడప	90.6	74.8	...	4.01	2.08
కల్లూరు	89.0	75.1	...	20.91	9.96
మద్రాసు	88.4	78.2	...	15.89	0.47
కడపూరు	87.4	74.2	...	24.42	9.80
కల్లూరు
నెలమ	91.5	69.9	...	4.66	8.87
కొంజువరూరు	86.0	69.0	...	6.87	0.84
తిరుచనాపల్లి	91.6	74.0	...	8.22	0.02
నాగపట్నము	86.9	75.8	...	19.82	4.73
పురుషోత్తి
చిగురి	89.2	74.2	...	8.86	0.59
పాంచిన	86.3	77.5	...	11.44	0.03
తిరునల్వేలి	0.31	9.77	1.75
తిరుశెండ్రి	82.8	74.0	...	16.18	8.76
కొచ్చిక్	86.5	75.5	...	10.09	5.31
కాలిక్టు	87.8	74.7	...	4.21	7.80
మంగళూరు	88.0	76.6	...	4.66	8.95
చెంగునూరు	86.8	64.0	...	1.81	5.71
హస్సాన్
మెరకార	78.6	63.2	...	4.56	5.26
రైచూరు
మైదాపాట్
కారవార్
రత్నగిరి
జొంబాయి
బోలపూరు
కొడైకనూర్	68.4	47.2	...	19.15	6.81
ఉదకమండలము

సర్కారులు:—మచిలీపట్నమున 1 అంగుళము వర్షము

గురిగెను. ముఖ్యము చాలవ్యుత్పన్నము. గోపాలపురమున ఆర్ద్రత రుక్కున. విశాఖపట్నమున అధికము. కాకినాడలో తగిలేదే 4 డిగ్రీ లధికము. గోపాలపురమున రాత్రినేడే 3.8 డిగ్రీలధికము.

కర్నూలు:—బళ్లారిలో దప్పు అన్ని ప్రదేశము లందును ముఖ్యము చాలవ్యుత్పన్నము. కర్నూలున ఆర్ద్రతరక్కున. బళ్లారిలో తగిలేదే 5 డిగ్రీలులో 3 డిగ్రీ లధికము. కడపలో రాత్రి వేడి 4 డిగ్రీ లధికము.

కల్లూరు:—ముఖ్యము స్వల్పము పడినేడేమి 2 1/2 డిగ్రీ లధికము.

ఎక్కువ మార్పులేవు.

ఎన్. ఆర్. యు. సామ్రాధు,

కాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

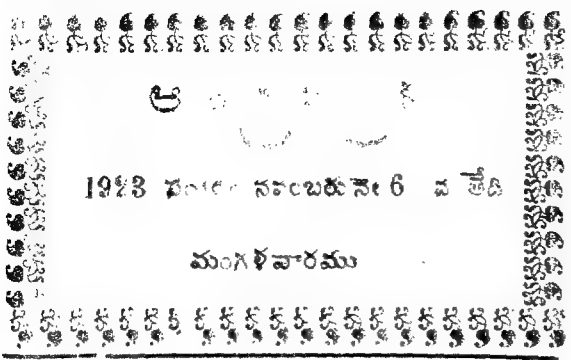
శ్రీయుగ రు: పార మెలుకు పక్షియ సభలను
 కలిసిదులను వంతుకు తిప్పు మరి ఇలికాన్పు లన్నియు జానియ
 కన్నది ఈ నిడుకామై నుట్టికావలూ రట్లు నన్న రెలికి

న్యాయశాస్త్రమునకును, రాజ్యాంగ నిర్మాణపద్ధతికిని, వ్యతిరేకముగ పౌరత్వమునుగూర్చి జరిగిన సృష్టుగాని వెలిబుచ్చిన దుఃఖిప్రాజమాను గూర్చి విచారిచెదను. బ్రిటీషుపాక్షమును కారణమున భారతీయు లొక్కటే రాజకీయములకు హక్కుల నన్నిటిని గోరుచున్నారని నాడు చెప్పిరి. ఈ యభిప్రాయము ఒక భరితవృత్తాంతముగాక యిది చరిత్రములలో గూడ నిజమై యున్నదని జానికి హెచ్చరిక గానియు చూపినది. రాష్ట్రపతియైన న్యాయమూర్తియు వ్యక్తిత్వమైన న్యాయమూర్తియు వారు కలగావులగముజేయుచున్నారు. నా దేశములో నాకు సంపూర్ణముగ పౌరత్వపు హక్కు లేనిదో లేనదేకమున కేటకపుదు నాహక్కులకు కొరతవచ్చి తీరలేదని అనునచెప్పుచున్నాడు. క్రొత్తరాజ్యాంగ విధానము అమలుకొన రాకపూర్వము వర్తించుచున్న డిజిటైస్ నేటూలుందు నివాసముజేసినదో స్వదేశములో నతనికి సంపూర్ణపౌరత్వము సిద్ధింపలేదను కాణమున నేటూలులో నతనికి హక్కులను లేకుండ చేయులిగి యందుగా యని సృష్టునేనానిని నేను ప్రశ్నించుచున్నాను. సృష్టుగారి యభిప్రాయము కేవలము అపోసతో మాడుకొని యున్నది. అందుని పౌరత్వ కాననముల ప్రకారమును యివి మునుగు గూర్చి నవీన సిద్ధాంతముల ప్రకారమును నిష్కలకపు పౌరత్వము తక్కువరకను పౌరత్వము అనుచుండు కముల పౌరత్వము ఒకే సామ్రాజ్యములో నుండనేడు. నేను మీ దేశమునకు నచ్చి అచ్చట నియోజకాధికారును పొందుటకు నులసిన అర్హులను సంపాదించుకొన్నచో నీవు భారతీయుడవు కాబట్టి నీ కిక్కుడనియోజకాధికారును నేను చెప్పుటకు మీ కధికారము లేదు. సృష్టుగారి వాదములయు నిందుగూర్చియు యున్నది. భారతీయులకు భూసంపాదనము వర్తకపు లే సెచ్చు చెందలగు విషయములలో కల యిచ్చుండులనున్న సృష్టుగారేమయిన కల్పకుండుటచే పి సృష్టుగారు తప్ప విగతిన దోమినియనుల ముందుండకను నాకనుటయునున్నారని నేను భావించెదను. మీరు యిక్కిలి 1:21 వ తీర్మానమునే రద్దుజేయుమని అనున గోరెను. ఈసమాజకేసుయొక్క గౌరవమును, దోమినియను మంత్రుల గౌరవమును, సార్వభౌముని ప్రభుత్వ గౌరవమును నిలబడఁజెందిరేని అట్టి కనిమాత్రము చేయరని నేను అశించుచున్నాను.

[11-వ పేజి చూడము]

ప్రకటన

లేవటి దినము దీపావళి వండుగ యగుటచే ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు.



స్వల్పసేనాని : క్రొత్తసిద్ధాంతము

సామ్రాజ్య సమావేశమునకు బంపిన విజ్ఞప్తి అందేమి, అక్కడ గావించిన యుచన్యాసమునందేమి, భారతీయుల స్థానము గూర్చి స్వల్పసేనాని క్రొత్తసిద్ధాంతమును వెల్లడిచెను. ఆచరణ పేరుగ నున్నాను, ఇట్టి సిద్ధాంతమును జహిరంగముగ చెల్లపుటకు కాలనీల మంత్రులు వెనడియుచుండిరి. ఆకారణముచేతనే భారతీయు సమావేశమును సిద్ధాంతమునందంగీకరించి, ఆచరణయందు సున్న జాట్లరి. స్వల్పసేనానికి ఇట్టి కవటనాటకమాడుట కష్టములేదు. మెనుకటి సమావేశమునందేమి ఇచ్చటి సమావేశమునందేమి, భారతీయుల సమావేశమున నేరూపమాననయినను అంగీకరింపవలసి, ఇతడు గట్టిగా వాక్కుచెప్పెను. మే విడివరకు చెలిపినటుల స్వల్పసేనాని మనోభావములనుదాచక వెల్లడిచేయుటవలన, భారతీయులకు మహిమకార మొనర్చిరినిదలంప వచ్చును. తా మేమి జేయవలయునో ఎవ్వరియెడ నెటుల ప్రవర్తించవలయునో భారతీయుల కిప్పుడు స్పష్టమగుచున్నది. సామ్రాజ్య పౌరత్వమును బూటకము గలి కెగిరిపోయినది. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులోను, వాషింగ్టను ఫిథలోను, నానా రాష్ట్ర సమితులలోను ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధులకు చోటిచ్చినమాత్రాన, దేశమున కొరిగిన లాభ మేమియులేదని విడిచిమగుచున్నది. భారతీయులస్థితి ఎప్పుటి యటులే నిలిచియున్నది. బ్రిటీషు పౌరత్వపు హక్కుగూర్చి స్వల్పసేనాని సంజేహములను విడగొట్టెను. అతడు సమర్పించిన విజ్ఞాపనలో, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో సమాన బ్రిటీషు పౌరత్వములేదనియు, ప్రతిభాగమును తన పౌరత్వపుహక్కునుతనయిచ్చువచ్చినటులనిర్ణయించుకొనుననియు, బ్రిటీషుపౌరుడు మరియొక భాగమునకు బోయిన మాత్రాన అక్కడి హక్కు లితిసికి లభించవనియు, భారతీయు లీ సిద్ధాంతము నంగీకరించిన గాని లాభములేదనియు, స్వల్పసేనాని ప్రతిపాదించుచున్నాడు. ఇదియే ఆదర్శమగునెడల, బ్రిటీషు సామ్రాజ్య బంధ మేమిగలదు? ఒకభాగమునకును వేరొకభాగమునకు గల పరస్పరసంబంధము చేని పై నాభారతపడియందును? హిందూదేశమునకు ఇటలీ ప్రావీణ్యతతోగాని అమెరికాతోగ నిగలసంబంధమునకును, సామ్రాజ్యాంతర్యాగములగు కేనడా ఆస్ట్రేలియాలతోగల సంబంధమునకును, భేద మేమయినగలదా లేదా? లేనయెడల, సామ్రాజ్యము విచ్ఛిన్నమగుట సహజము. స్వల్పసేనాని ప్రవర్తనము ఏలేస్సలితమునకు మార్గము జూపుట నిశ్చయము.

స్వల్పసేనాని దూరము జూడజాలకున్నాడు. రోమను పౌరత్వమునకు గల పవిత్రత యయినను బ్రిటీషు పౌరత్వమునకు లేనిచో, సామ్రాజ్యము

కటాకంచలగును. సామ్రాజ్య సమావేశములకు విలువలేకపోవును. స్వల్పసేనాని యుద్దేశమునందు బ్రిటీషు పౌరత్వ మనేకరకములుగ నుండవచ్చును. దక్షిణాఫ్రికాను ఉదాహరణముగ గైకొనిన, స్వల్పసేనాని యూహ ప్రకారము, అక్కడి తెల్లనివాసుల కొక రకపు పౌరత్వమందును. ఇతర కాలనీలనుండి వచ్చుడివారికి వేర్వేరు రకములుండవచ్చును. భారతీయుల కొక రకము, స్వీగ్జులు మొదలగు వారి కింకొకరకపు పౌరత్వపుహక్కులుండగలవు. ఈ రీతిని వేర్వేరు రంగుల దుస్తుల ధరించే హాస్యగానివలె, బ్రిటీషుసామ్రాజ్య పౌరత్వము గనపించుట సహజము. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమును జరిహరసామ్రాజ్య గావించదలచినయెడ, ఇంత కన్నను ఫల ప్రదమగు మార్గమును స్వల్పసేనాని కనిపెట్ట జూడు తన చర్యలకనుగుణముగ నితడు సిద్ధాంతములను నిరూపించుచున్నాడు. నలుగురిలో నగుబాట్ల పాలగుడునని యెనను ఇతడు వెలుచుటలేదు. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల హక్కులను గుర్తించుట అసంభవమని, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో నితడుచాచెను. 1921 సంవత్సరమున దంగీకరింపబడిన తీర్మానము గొప్ప పొరబాటని, స్వల్పసేనాని చెల్లపుట కిప్పుడు సాహసించుచున్నాడు. దక్షిణాఫ్రికాకు సంబంధించి నంతవరకు రాజిగోడ అడ్డముగ నున్నదనియు, దానిని దాటుట దుస్తరమనియు, స్వల్పసేనాని ఘంటా పథముగ చాటుచున్నాడు. స్వల్పసేనాని ప్రవర్తనము విపరీతమగు దోషవచ్చును. కాని బ్రిటీషు మంత్రులుగూ డ్యూక్ ఆఫ్ డెవన్ షైరుగారు చెప్పినదేమి? స్వల్పసేనానిగారి వాదమే వీరికిని ఫలముగ దోచెను. సామ్రాజ్యమునందలి ఒక భాగము వారింకొకభాగము వారికి సమాన పౌరత్వపు హక్కులనిచ్చుట కవసరము లేదనియు, బ్రిటీషు ప్రవర్తింపబడి క్రిందనుండుట కిది యడ్డుగాదనియు, పౌరుడు పౌరత్వమును పదములు స్థానిక ప్రాముఖ్యము గలవిగ మాత్రమే గ్రహింపవలయుననియు, స్వపరిపాలనము ననుభవించేది అధినివేశ రాజ్యములు తమ యిచ్చవచ్చినవారి కీహక్కు నొసగవచ్చుననియు, డ్యూక్ ఆఫ్ డెవన్ షైరుగారు సమర్థించిరి. స్వల్పసేనానియొక్క విపరీత సిద్ధాంతములను తుత్తునిడల జేయుటకు మారుగ, కాలనీలమంత్రులైతిము దానిని సమర్థించుచుండ, భారతీయు లెవరితో మొఱబెట్టుకొన గలరు?

స్వల్పసేనానియు కాలనీలమంత్రులు ఒకరి కొకరు సహాయకడుట వింతగాదు. దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుల దుస్థితికి స్వల్పసేనాని కారణ భూతు లగుచుండ, కేనియా నిర్ణయమునకు కాలనీలమంత్రుగారు బాధ్యులగు చున్నారు. ఇప్పటికిని కేనియా నిర్ణయమును తొలగించుటకు వీరు అంగీకరింప కున్నారు. బ్రిటీషుమంత్రులైతిము సామ్రాజ్యబాధ్యులను గ్రహింప కుండగ, స్వల్పసేనాని దూరము లొచింప కుండుటయం దాశ్చర్యము లేదు. వీరిరువురి ప్రవచనముల బట్టి, ఆఫ్రికా భారతీయుల దుస్థితిని నివారించుట దుర్లభమని తేలివది. భారతీయుల సమస్య మఖ్యముగ పరిష్కారము గవలసినది ఆఫ్రికాకాండే. పీలుప్రభువు గారు మొదట నిచ్చిన యుచన్యాసమును ప్రశంసించి యుంటిమి. ఏ కారణముచేతనో వీరి యంత్రోక్షన్యాస సమాకడు చప్పుగ నున్నది. వీరి మొదటి యంత్రాసమాచు చల్ల బడినటుల దోచుచున్నది. ఉచన్యాసముల ఎన్నిటిని వినిన పిమ్మట, వీరి మనస్సు కలవరము జెంది నటుల దోచును. సామ్రాజ్యమునందు భారతీయులకు ప్రబలనిరోధము లేదని వీరికి తుదకు గోచరించెను. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సు మూలమున భార

తీయుల స్థితి చక్కబడినటుల వీరికి గనపించెను. కాన్ఫరెన్సులో నేమి విశేషము వారికి ప్రత్యక్ష మయ్యెనో చెలియదు గాని, వెలుపల నున్నవారికి మూలము వ్యవహారమునందెట్టిమార్పు గలుగ లేదని స్పష్టమగుచున్నది. పీలుప్రభువు గారి యాశ లెప్పు విసి చినో గన గొనవలెననిన, తమ తీర్మానమును వదులుకొనవలయు నని సప్రమాగానిని వీరు కోరుటయే ప్రబల కిదర్శనము. సప్రమాగారి తీర్మాన మెటుల నిరర్థకమో వెనుక చెలిపి యుంటిమి. భారతీయుల స్థితి గూర్చి విచారించుటకు ఆ యా కాలనీలలో నుపసంఘముల నేర్పడుచుటయే, సప్రమాగారి తీర్మానోద్దేశము. ఇట్టి నిరర్థకతీర్మానమును నైతియు స్వల్పసేనాని యంగీకరింప దయ్యెను. ఎవరికి వెలుచియో చెలియదు గాని, సప్రమాగారు వారి తీర్మానము నుపసంహరించుకొనవలయు నని పీలుప్రభువు గారు కోరుటయు, అంతకు సప్రమాగారు సమ్మతించి పక్షపాల జారుటయు తుదకు జరిగెను. తుదకు గలిగిన ఫలితమిది. సామ్రాజ్య సమావేశము వలన హిందూదేశమునకు గలిగిన లాభ మెదియో నింకను వివరింపవలయునా?

బాల్టువినుగారి విజృంభణము.

అధినివేశ రాజ్య మంత్రులను సంత్తి ప్రివరుచుటకై బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రియగు బాల్టువినుగారు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు కద్దతి కింగీకరింపవలసివచ్చెను. ఇది యాచరణలోనికి వచ్చునెడల, ఇంగ్లండులోని అహారకదార్థములపై పన్నులను విధింపక దివ్యము. ఇంచువలన, లిబులు లేబరుకు ప్రాతికూల్య మొధకమగును. కన్సర్వేటివులకు మింకను బలముగ నుండునపుడే, ఎన్నికలు జరిపి తమ పలుకుబడిని స్థిరపరుచుకొనవలయునని బాల్టువినుగారికి లెలంపు గలదు. వెంటనే ఎన్నికలు జరుగుచో, లేబరుపక్షము ప్రబలమగుట కవకాశముండదని వీరు ఊహించి యుండవచ్చును. బాల్టువినుగారు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు కద్దతిని నిర్వచించుటలో, సామ్రాజ్యము నందు స్వేచ్ఛావాణిజ్యమును, సామ్రాజ్యమునకు వెలుపల రక్షణకద్దతియు నని చెలిపిరి. స్వల్పసేనాని సిద్ధాంతము ప్రకారము సామ్రాజ్యములో నొక భాగమునకు జెరిగినవారి కింకొకభాగమునందు పౌరులుగ నివసించుటకు హక్కు లేకపోయినను, సామ్రాజ్యము చేరుబెట్టి ఒక భాగపు సరికులనింకొక భాగము చొకగ గొనుటకు హక్కుగలదు కాబోలు! వర్తకవిషయమున మూలము భారతవర్షపు పంట దినుసులను కాలనీల తెల్ల వారు కండ్ల నద్దకొందురు. భారతీయుని పొరుగు మూలము వారికి బనికీరాదు. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు కద్దతికట్ల హిందూదేశము పానకములో పుడకవలె నడ్డము వచ్చునెమోనని బాల్టువినుగారికి భయముగలదు. హిందూదేశము రక్షణకద్దతి ననుసరించి ఇతరభాగముల సరికులపై సుంకములను విధించునని వీరు ఆందోళన కడుచు చున్నారు. హిందూదేశపు మార్కెట్టునందు, ఇంగ్లండుపై నభిమాన మేర్పడునటుల జూచుట మఖ్యమని బాల్టువినుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇంగ్లండుమి, కానీలేమి, హిందూదేశపు మార్కెట్టులపై ఆశ బెట్టుకొనుచున్నవి. హిందూదేశపు ముడివస్తువులను చొకగ గొనుటకు, తాము తయారుజేసే వస్తువులను హిందూదేశమున కంట గట్టుటకును, ఇవి ప్రవర్తింపుచున్నవి. భారతీయులకు ఇంటగాని వెలుపలగాని స్వాతింత్ర్య మొసగక, వారి సరికులనుమాత్రము ఆదరించుట కాలనీల ఇంగ్లండుల స్వార్థపరిత్వమునకు నిర్భరము. భారతవర్షమునకు స్వాతింత్ర్య మిచ్చు గాని, భార

యు లిట్టి వలలో బడుట కంగీకరింపరు. సామాన్యమనందు తెలయెత్తుకొని దిరుగుటకు వీలు లేనంత వరకు, భారతీయులు సామాన్యముపై సభిమానము జూరజాలరు. ఈ సంగతిని బాలువీను గారికిని కాలనీలకును కార్యరూపమున దెలియబడుట భారతీయుల కత్యవసరము.

సర్వసమయద్యోగులు :

లండును టైముస్ పత్రిక హెచ్చరిక

రాణి లక్ష్మీదేవి విచారణగూర్చి వ్రాయుచు, ఈ వారమున లండను టైముస్ పత్రిక కొన్ని సలహాల సచ్చుచున్నది. యూరపీయను ఉన్నతోద్యోగుల కష్టములగూర్చి టైముస్ పత్రిక కంటి పెట్టుచున్నది. రూపాయి విలువదగ్గనట, మాంబు షర్టు రిపోర్టునందలి ప్రకటనమువలన కొండంత లాభము గలుగుననుకొనగ, వీరికి తుద కత్యల్ప లాభము గలిగెనట. ప్రభుత్వమువారు సానుభూతి జూపిట గాని, ఉద్యోగుల గ్రహసంచార మనుకూలముగ లేదట. ఇండియను సీడిలు సర్వీసుపై ఆంగ్ల దేశీయులకు మోహము దొలగెనట, సివిల్ సర్వీసు యద్యోగుల అసంతృప్తి యధికమయ్యెననియు, భారతీయులకు సౌకర్యములవెంట సౌకర్యముల నెసగుటచే న్యాయపరమ విధమున ననుకుంటున్నారేదనియు, లండను టైముస్ పత్రిక దెలుపుచున్నది. మొగుడు కొట్టినందులకుగాక తోడి కోడలు నవ్వినందులకే షిస్టులు, సర్వీసు యద్యోగుల కష్టములగాంచి హెండివ రాజకీయవాదులు నవ్వచున్నారని, టైముస్ పత్రిక దుఃఖించుచున్నది. భారతీయులు స్వాధికారమును కోరుచున్నారు గాని స్వరాజ్యమును కోరుట లేదను నభిప్రాయమును, టైముస్ పత్రిక ప్రకటింపుచున్నది. ఈ కారణములచే సర్వీసు ఉద్యోగుల వేతనములను కలుకుబడిని వృద్ధిజేయవలయు నని టైముస్ పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. సర్వీసు యద్యోగులు ఇదివరకే నిరాశాపూరితులగుటచే, అత్యవసరముగ విచారణ ముగియవలయునని, టైముస్ పత్రిక యుద్దేశము. టైముస్ పత్రిక కొర్కె ఫలింకమానద. ఉన్నతోద్యోగుల వేతనముల నింకను హెచ్చుజేయక మానరు. సంస్కరణముల ఫలితి మిడియే. భారతీయులలో వీనినిగూర్చి గర్వపడువా రుండజాలరు.

స్వరాజ్యవ్యక్తత

బర్లెండు ప్రతినిధి యగు ఫిట్జిగెరాల్డు గారు ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో ప్రసంగించుచు ఇండియా విషయము సత్యమును వచించిరి భారతీయులవలె విరోధు ప్రజలును కరాచీన బాధల ననుభవించుటచే, భారతీయుల దృక్పథమును వారు గ్రహించ నేరరు. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో గూర్చుండిన భారతీయ ప్రముఖులు, ఇతిరీరాజ్యముల ప్రతినిధులతో సమానులు గారిని, విరోధ ప్రతినిధి స్పష్టపరిచెను. వలసన, మిగిలిన రాజ్యములు స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్నవి. అమ ప్రతినిధుల నాసమావేశమునకు బంపినవి. తమతమ దేశముల కక్షమున ప్రసంగించుటకు వారికి హక్కు గలదు. ఇండియా ప్రభుత్వముచే పంపబడిన సప్రూగానికి గాని ఆ భాషను మహారాజు గారికి గాని ప్రాధాన్యత వ్రాసినద్యువు హక్కు సహజముగ నుండజాలదు. ఇది వేళ రాజ్యములందలి భారతీయుల దుస్థితి దొలగుటకు హిందూదేశము స్వపరిపాలనాధికారమును సంపాదించుటయే యుత్తమమార్గమని ఫిట్జిగెరాల్డుగారు దెలిపిన సంగతీయం దతిశయోక్తి ఎంతమాత్రము లేదు. భారతీయుల కన్ని దిక్కులను ఆశ లడుగంటుచున్నది. తమ ముక్తికి పరులపై

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల మచిలీపట్టణము

దీపావళిభిక్ష

కళాశాలకు రు 10,000-0-0 లు వసూలుగుటకు, దేశములోని పెద్ద లండను వారిత క్రికొలది వానమ చేసి గాని, నమూన చేసి గాని సహాయము చేయగోరుచున్నాము.

భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్య, వేమూరి రామచంద్రరావు, చిల్లరీగె శ్రీనివాసరావు.

నాథారపడి లాభము లేదని రానురాను విదితమగుచున్నది. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి భారతీయులు ద్విగుణ్యత క కిలో పాటుబడవలసిన యావశ్యకత ఎంతగలదో ఫిట్జిగెరాల్డుగారు దెలిపిన హితవాక్యములు జేటకటచుచున్నవి.

క్రికేటులగు పియర్సుగారు

క్రికేటులగు పియర్సుగారు ఆకస్మికముగ మరణించుటచే భారతీయులకు కడు విచారము గలిగెను. వారిలో కలసి మెలసియుండిన రవీంద్ర నాథటాగూరుగారి కెంత విచారముండునో యూహింపవచ్చును. మానవికోటి నింతగ ధముగ ప్రేమించినవారిని గాంచుట యరుదనియు, మానవ సేవాసక్తియే యతిని ప్రధాన లక్షణమనియు రవీంద్రుడు దెలుపుచున్నాడు. అతని స్నేహభావము సమస్తాంశమైనదని రవీంద్రుడు సూచించెను. ఇట్టివారి దృష్టి దేశము, సంఘము, వర్ణము మొదలగు వాని కతీతమైయుండును ఆంధ్రాను పియర్సుగారు బ్రిటిషుజాతి గాంవము నినుమడింపజేసిరి. ఇట్టివారి రక్షణపర్యాకులయినను, లోక శ్రేయమును పెంపొందించెదరు. పియర్సుగారికి శాశ్వత స్మరణవిష్ణుము నేర్పఱుప వలయునని రవీంద్రుడు గోరుతుంటియు సముచితముగ నున్నది. వైద్యాలయమును నిర్మించి వ్యాధిగ్రస్తులకు సేవ జేయవలయునని పియర్సుగారికి కొర్కెయండెడిది. అట్టి కొర్కెను సఫలపరిచి వారికి భారతీయులు కృతజ్ఞతజూపుట ధర్మమని రవీంద్రుడు హెచ్చరించుచున్నాడు. వీరి హెచ్చరిక సఫలమగుగాక యని కోరెదము.

తీర్థానముల వర్ణనసానము

మద్రాసు శాసనసభలో ఫ్యాక్టరీ తనిఖీ ఉద్యోగులను, బాయిలరుల తనిఖీ ఉద్యోగులను కలిపివైచి వ్యయము తగ్గించవలెనని, ఓ. తనికాచెలంకెట్టిగారు గతవత్సరము కోరియుండిరి. ఫ్యాక్టరీల ఇన్స్పెక్టరు క్రింద ప్రత్యేకింపబడిన 61850 రూపాయలలో 40000 రూపాయలకు తగ్గించవలయునని వీరు తీర్మానము బ్రవేశపెట్టిరి. ఇందును గురించి దీర్ఘచర్చ జరిగినపిమ్మట, తీర్మాన మువ సంహరించుకొనబడెను. ఈ సంవత్సరమున సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు మరియొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. ఫ్యాక్టరీల ఇన్స్పెక్టరు క్రింద 9840 రూపాయల గ్రాంటును తగ్గిపుడనికోరిరి వెంకటరమణయ్యంగారి తీర్మానము శాసనసభలో సంగీకరింపబడెను. కాని, తమ అసాధారణాధికారము నుపయోగించి గవర్నరు గారి గ్రాంటును పునరుద్ధరించిరి. ఈ వ్యవహారము ప్రైనాన్సు కమిటీ వారిచే విచారించబడెను. రెండుశాఖలను కలుపుటకు వీలులేదనియు, వ్యయమును తగ్గించజనదని యా, ప్రైనాన్సు కమిటీవారు నిర్ణయించిరట. ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము సంగీకరించిరి. శాసనసభల తీర్మానముల కెట్టి విలువగలదో యూహింపవచ్చును.

అకాలీ యుద్ధము

అకాలీ సమస్యను విచారించుటకు కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు లాహోరునందు 13-వ తేదిన గూడుచున్నారు. ఇందును బట్టి అకాలీ సమస్య కేవల స్థానిక సమస్య గాదనియు, అఖిల భారతమునకు సంబంధించిన సమస్య యనియు నిశ్చయ మగుచున్నది. అకాలీలు మతధర్మక్షణకు కృషి సలుపుచున్నపుడు, దేశీయుల సానుభూతికి పాత్రులగుచున్నారు. అన్ని ప్రాంతములనుండియు సానుభూతి వార్తలు బంపబడుచున్నవి. అకాలీలకు సహాయము జేయుటకు కాంగ్రెసు కమిటీలు సంసిద్ధత జూపుచున్నవి. 8-వ తేదీయందు అకాలీల యూరేగింపులు బయలుదేరి, తమ నిశ్చయమును వెల్లబుచ్చుట కేర్పాటు జేయబడెను. వీరి త్యాగ దైర్యములను ప్రశంసించనివా రుండరు. కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు గావింకబోయెడి ఏర్పాటుల కెల్లరు తొడ్పడి సంఘభావము గినుకటచుట యవసరము.

జర్మను నష్టపరిహార సమస్య

జర్మను నష్టపరిహార సమస్యను కరిష్కరించు ప్రయత్నము, ఈ మారు గూడ విఫల మయినటులనే ఎంచవచ్చును. నష్టపరిహారసమస్యను పూర్తిగ విచారించి నిర్ణయించుటకు, ఫ్రెంచివారి రంగీకరించుట లేదు. ఇట్టి సంగతుల విచారణవలన లాభ ముండదని అమెరికా యభిప్రాయపడు చున్నటుల దెలియుచున్నది. ఇంగ్లండుకును అమెరికాకును తాము చెల్లించవలసిన ఋణములను తగ్గించనగాని, జర్మను ఋణమును తగ్గించమని ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము వారు దెలుపుచున్నాను. పాంకేసు గారు మరల నొక నుపన్యాస మిచ్చిరి. దీనియందు ఫ్రెంచి నిశ్చయమును తెల్లడిజేసిరి. చినిగిన పేలికలతో పైకి తిరుగుచు జర్మనీ బీకతనము నభినయించుచున్నదని పాంకేసు గారి యుద్దేశము. ఇట్టివారిని నమ్మించుట కెటుల సాధ్యమగును?

సౌ న తి వా ౨౨౯౪

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— సమాఖ్య 8వ తేదీకో అంతమయ్యే వాండున నుండ 495 సామాన్య, వెయ్యింటికి 37.6 చొప్పున యుండినను. అంతకు ముందువచ్చినది 33.8 చొప్పున ఉండెను. స్కూలుకిము ముగ్గురు కలిగెను. కలరావలన ఒకరు, యితిర జ్వరమువలన 37 గురుకు ముగించిరి. నిమిష 49 కారము 46.0 చొప్పున ఉండెను.

స్వామి దయానంద సర్వస్థిగారి 40 వ వార్షికోత్సవము:— తదరాను ఆర్యసమాజమువారు సంబంధించి 8వ తేదిన సౌందర్యహారాలో సాయంత్రం 5-30 గంటల సమయమున జరిగెను. ప్రధానము ఎస్. కె. యజ్ఞ శారాధునియ్యారు రా. బి. ఓ. కందిస్వామి ఉట్టియారు. కె. ఎం. శక్తి కుమార్. ఎస్. డి. పురి, ఎస్. సత్యమూర్తి ఎం. ఎల్. సి. మిస్సె గుజురు భారతదేశపు పునరుద్ధానమునందలి స్వామిగారి స్థానమునూర్చి ఉత్సాహించెను. శ్రీ|| ఎస్. ప్రసాదరావు గారు అధ్యక్షులుగానుండిరి. ఎల్లరు విచ్చిరి ప్రార్థించిరి.

శాసనసభల ఎన్నికలు

చెన్నై శాసనసభ

మహమ్మదీయ ప్రత్యేక సాసము

మదరాసు నగరము

మదరాసు శాసనసభకు మదరాసునగర మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకంపబడిన ఒక్క స్థానమునకై మహమ్మదీయ మహాసభ యిటుగా నిర్వహించుచున్నది. ఈ సభాసభకు 2,800 వోటులుగలరు. కాని వోటులే సీసము 1,770 నుండి మొత్తము, ఈ స్థానమునకు కాల్పితమున కమిషను ఈ, హెచ్.ఎం. బరతుగానే రిటర్నింగు ఆఫీసరు. ఈ దినము 11 గంటలకు బరతుగాను కాల్పితమునకు విడిచిపెట్టెను. మహమ్మదీయ మహాసభకు మహాసభయిటుగాను ఎన్నుకొనబడినటు రిటర్నింగు ఆఫీసు ప్రాతినిధునికి మధ్యాహ్నము 1 గంట యిటుగ.

అభ్యర్థులు	వోట్లు
మహమ్మదీయ మహాసభయిటుగాను	1,288
మహమ్మదీయ మహాసభయిటుగాను	485
వరికరానిది	97

ఫలితమును తెలిపినవిషయము బరతుగాను మహాసభయిటుగాను నిర్ణయించిరి. తరువాత నెయిటుగాను మిగిలిన ఆసనము భువనములో లంకరించి జాతీయ భిక్షాచారములు గల మహమ్మదీయులకు శాసనసభకు ఎన్నుకొనబడినందులకు తమ సంతోషమును తెలియజేసిరి.

మధ్య ప్రదేశ్ భూస్వాములు

పానుగల్లు రాజుగారిని ఎన్నుకొనుట

మధ్యప్రదేశ్ భూస్వాములకు ముందైన 74 వోట్లుండెను. చిత్రాపురా 9, అనంతపురమునందు 2, నెల్లూరునందు 11, మదరాసునందు 1, చెంగల్పట్టనందు 8 ను మొత్తముమీద 26 వోట్లనుగెల్పినందుండెను. వోట్లను లెక్కపెట్టుటకు ఈదినము 11 గంటలకు కాంచాచావేయబడియుండిన, అనంతపురం జిల్లా పెట్టెలు-మెయిలులో వచ్చిరి. సకాలమున చేరనందున కలెక్టరు ఆఫీసులో కలెక్టరు ఏ. ఆర్. కామగారు పెట్టెలను పగుల గొట్టుటకు మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలకు ప్రారంభించి.

అభ్యర్థులు పానుగల్లురాజుగారును, మోక్షాద్వైకీంజీ జి. వేంకటసుబ్బారావుగారును మొత్తము, పానుగల్లు రాజుగారి పక్షమున వోట్లపెట్టుటకు సుర్యారావుగారు స్వయంగాను వచ్చియుండిరి. రికార్డు అయిన వోట్లు 64 మొత్తము.

ఫలితము

పానుగల్లురాజుగారు	89 వోట్లు
జి. వేంకటసుబ్బారావుగారు	25 వోట్లు
పానుగల్లు రాజుగారికి ఎక్కువవోట్లు వచ్చినందున, కాల్పితమునబడిన రిటర్నింగు ఆఫీసరుగారు 2-45 గంటలవరకు ప్రకటించిరి.	

మంత్రిల నియామకము

చెన్నై మంత్రిమండలి యంచనమునకాచిని గవర్నరుగారు, యిప్పుడెన్నుకొనబడిన సభ్యులందరకును ప్రాయశ్చయములు తెలియజేసెను.

దంతశాల హరి

వెల సీసా 1-కి 0.8-0. చి. పి. సహా 0.12-0 దంతశాలకు వైద్యము, రసపట్టు, పుష్టిపన్నులు, వ్యక్త కలిగిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట చూచిన మందులతో తడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.

జీర్ణరసాయనము

అశ్మములకు భుజించిన పువ్వులు రక్తమునకు పగులగా మారును. అశ్మము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరసము లందు నిష్పాదము క్రమముగ గలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయువు క్షీణించును. 26 మౌక్తిక దశ్య వెల యు 1-4-0. అన్నుకొనినము డిపో. మదరాసు - బొంబాయి.

అనంతపురం జిల్లా

దివానుబహదరు పి. కేశవేశ్వరగారును స్వరాజ్య కమిషనరీ ఆధ్వర్యమున రామేశ్వరరావుగారును జనుమండిరి. (తంతివార్త) గుంటూరుజిల్లా

సిల్లబర్రు అంజనేయులు పంతులుగారును పి. సి. ఎన్. ఎలిరాజులుగారుగారును జాగ్రత్తమునకు వ్యవసాయి చౌదరి గారును ఎన్నుకొనబడిరి. ఓట్ల సంఖ్యనుబట్టి వీరు మువ్వరును పంతులు అగ్రగణ్యతయై తృతీయ స్థానముల జాగ్రత్తముండిరి. (తంతివార్త)

చిత్తూరు మండలము

ఓట్లపెట్టెలలో క్వి కంటు పెట్టెలను 5వ తేదీ వరకు తెరిచి ఓట్లను లెక్కపెట్టిరి. కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డిగారికి హెచ్చు ఓట్లు వచ్చినందున చి. వి. స్వామి నాయుడుగారు రెండవవారుగా నుండిరియు జనతగానున్నది. 86 తేదీని ఫలితము ప్రకటించబడును. (స్వతంత్రవార్త)

మలబారుజిల్లా

కలెక్టరు కంటు 5- మదరాసు శాసనసభకు మలబారు నియోజకవర్గమునందు జరిగిన ఎన్నికల ఫలితము ల్లికింద విధమున ప్రకటించబడును.

చి. బి. ఎం. కృష్ణకృష్ణగారు	10167 వోట్లు
చి. మాధవరాజు	9798
కె. పి. రామమూర్తి	9109
ఎ. శివరామ్ మూర్తి	5226
చెడిపోయిన వోట్లు	791
మొత్తము వోట్లు	20854

దివానుబహదరు ఎం. కృష్ణకృష్ణగారు మాధవరాజుగారిద్దరును ఎన్నుకొనబడిరి. కామరగారికి 10167 ఓట్లును రాజుగారికి 9798 ఓట్లును వచ్చెను. (అ. ప్రె)

నేలము జిల్లా

రావుసాహెబు ఎస్. ఎల్లప్పపెట్టి పి. డి. అప్పారెడ్డిగార్ల కిద్దరిని హెచ్చువోట్లు వచ్చినది వారిద్దరును ఎన్నుకొనబడిరి ప్రకటించబడును.

భూస్వాముల ప్రతినిధి

నేలములో భూస్వాముల ప్రతినిధి స్థానమునకు నిలచిన వారిలో డాక్టరు ముప్పారాయుగారికి 81 ఓట్లును వాయలపిన రావుగారికి 11 ఓట్లును వచ్చెను. డాక్టరుగారు ఎన్నుకొనబడి ఓట్లు ప్రకటించబడును. (అ. ప్రె)

కూనూరు ఎన్నికలు

5-వ తేదీ ఉదయమున కూనూరులో ఎన్నికలు జరిగినవి. అగ్ర గౌరవగారికి 756 ఓట్లును సి.ఎ.బాబు మాధవ రాజుగారికి 244 ఓట్లును వచ్చెను.

ఇండియన్ బ్యాంకు లిమిటెడు

అక్టోబరు నెలఖర్చునకి	
అ	రూ
కల్పించబడిన పెట్టుబడి	12,79,200-0-0
నిలవా మొత్తం	6,00,000-0-0
దివాజీలు	65,59,246-0-9
లిల్లు పెరుకాంట్రా	89,065-5-6
ఉల్లర	2,67,191-0-8
మొత్తం	87,44,702-6-11
అ	
రూ	
భరణి కాబడిన పెట్టుబడి	76,85,856-2-6
బ్యాంకుపన్నము	1,15,720-9-8
దేవుసాహు	44,283-2-11
కనూలుకావలసిన బిల్లు	89,065-5-6
ఉల్లర	91,250-7-2
బ్యాంకుదానపన్నము	7,68,526-10-10
మొత్తం	87,44,702-6-11

రాజద్రోహపు కేసు

అమృతసరులో కిత్తులు రాజద్రోహకర్తలను (వాసిన మహబూబులకు) అనుసరించి 2వ సంవత్సరమును వానిని ముద్రించిన రామకవిజయరావు అను నతనికి మూడు నెలలును మైదానము నేయబడును. (అ. ప్రె)

కాకినాడ కాంగ్రెసు మహాసభ

సన్మానసంఘం (జనరలుబాడీ) సమావేశము

ఈనెల 11 వ తేదీని కాకినాడలో జరుగును

ఈనెల 11 వ తేదీని సాయంకాలము 5 గంటలకు కాకినాడలో భరమందరమున కాంగ్రెసు సన్మానసంఘము వారి (జనరలు బాడీ) సమావేశము జరుగును (1) ఇదివరకు కాల్పితమునకర్హులగు వాగు చేసిన కార్యములను లెక్కల జాబితా దిండి స్థాపనము (2) సన్మానసంఘ సభ్యులను చేర్చుటకు కాల్పితమున నిర్ణయించుట (3) ఉపసంఘములసభ్యుల సంఖ్యను హెచ్చించుట (4) భారతీయ యూత్త్రిచేయుట (5) ఇతర విషయములు కార్యవివరాలకు సంబంధించు

కాంగ్రెసుమహాసభ సన్మానసంఘ కార్యవివరాలకు సంబంధించి 11వ తేదీన మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు జరుగును. చాల చిల్లరవిషయము లాసభలో చర్చింపబడును. ఈరెండుసభలను చాలముఖ్యమైనవిగానే సభ్యులందరును ముఖ్యముగా రాగోరెదను.

వలంటీరుబోర్డు లెప్టి నెంటుల సభ

ఈనెల 10 వ తేదీని కాకినాడలో వలంటీరుబోర్డు లెప్టి నెంటులసభ జరుగును. వలంటీరుబోర్డు ప్రెయినింగు నియ్యట ప్రెయినింగు స్థానములను నిర్ణయించుట మున్నగు విషయము లాసభలో చర్చింపబడును. లెప్టి నెంటులుగా ఎన్నుకొనబడినవారందరును ముఖ్యముగా రాగోరెదను. అని సన్మాన సంఘకార్యదర్శి శ్రీమంత శేత్రకంటి శ్రీనివాస శాశిరావుగారు శేతు కాకినాడ నుండి మాట తంతివార్త ప్రకటించిరి.

వలంటీరుల లెప్టి నెంటుల సభ

20 మంది వలంటీరులు ఒక దశమగును. అట్టి ప్రకటనమున కొక నాయకుని (లెప్టి నెంటు) ఎన్నుకొనవలెను. ఈ నాయకులసభ కాకినాడలో ఈనెల 11వ తేదీ ఉదయమున 8 గంటలకు సన్మానసంఘ కార్యములను జరుగును గాన నిట్లు ఎన్నుకొనబడిన నాయకులందరును ముఖ్యముగా రాగోరెదను. వారచట వారములేక వదిలిపోయిండునలెను. 10వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు అచటనే వలంటీరుల ఉపసంఘసభ కూడ జరుగును అని ఉపసంఘ కార్యదర్శి రామచంద్రపురము నుండి తంతివార్త ప్రకటించెను.

కాంగ్రెసుమహాసభా కాలలో 12000 మందికి తావు

కాంగ్రెసుమహాసభా కాలలో 12000 మందికి తావు కలదు. 5000 మంది ప్రతినిధులకు 4000 మంది సన్మానసంఘ సభ్యులకు తావుపోను 8000 మంది ఓటరులకు మాత్రమే తావు కలదు. సన్మానసంఘసభ్యులలో 1000, 500, 200, 100, 50, 25 రూపాయలు యిట్లు ఆరుతరగతులు కలవు. ఈతరగతులవారిని స్థానముల కూడ నేర్పరుచబడును. సన్మానసంఘమున చేరగోరువారు శ్రీమంతుల పురుషులను కూడ ఆఖరు రేటు 25 రూపాయలైన యిచ్చుకొని చేర్చుకొనబడును.

ప్రేక్షకులకుకూడ నిటులే 6 తరగతులన్నవి 1,00, 500, 200, 100, 50, 25, రూపాయలు. ప్రేక్షకులుగా వచ్చు శ్రీమంతులకు 10 రూపాయల రేటు వచ్చుచుండెను. ఈతరగతి టికెట్లు మిక్కిలి తక్కువగా నుండును గాన వెంటనే వారు సామ్యులంపి చేసి తమనిపేర్చుకొనుచుచేయుచుకొనవలెను. ప్రేక్షకులుగా రాగోరువారు రందరును వెంటనే సామ్యులంపి చేసి తమ పేర్లను సమోచు చేయుచుకొనవలెను. ఆయ్య టికెట్లు దిశించునెల మొదటి తేదీనండి పంపబడును సన్మానసంఘకార్యదర్శి జరియొక ప్రకటనము చేసెను. (తంతివార్త)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

అమృతసరులో ఏర్పాటులు

“అమృతసరులో యీనెల 18 వ తేదీని. అఖిలభారత కాంగ్రెసుభిలాసకు సంఘసభ జరుగునుగాన అమృతసరు కాంగ్రెసు సంఘమువారు సభ్యులనుబట్టి మున్నగువానికొరకు ఏర్పాటు చేయుచున్నాను. రాగోరువారు సాయకులు ముందుగా తెలువగోరెదను. ఇప్పుడు చరితాలముగాన పరువును సచ్చదములను తెచ్చుకొనవలెను” అని అమృతసభ కాంగ్రెసుకార్యదర్శి కలాలా రూపలాభభూరిగారు ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె)

[7-వ పేజీ తరువాయి]

కల్యాణముల కార్యకర్తలుగాను, కష్టపడి, ఇందు భారతీయులు ఏమాత్రం మోయు స్పృహ లేకుండా, తాము తాము చేయుచున్నట్లుగా, జీవితమును గడుపుచు, నింకా ఏమియు చేయుచు లేకుండుట, పాపములతోనే గుణగణములు గల బ్రహ్మ భారతీయులు గావలయును. ఇందుకు కారణమును గల్గియున్నాము. ముఖ్యముగా నియోజకాధికారమును గల్గియున్నాము. ముఖ్యముగా నియోజకాధికారమును గల్గియున్నాము. ముఖ్యముగా నియోజకాధికారమును గల్గియున్నాము.

మరిమార్గ సమస్య

ఆర్యమహాశయులారా, నేనింతకరకేమా ఓటి మాటలతో నులువొట్టి ననియు, యేమేమియో అనుగ్రహమునకును గౌరవమునకును ఆకాశీయ చుట్టినయొ, నామ్రసంఘమును బట్టి కొందరు తలంపకచ్చును. నా దృష్టియందు వట్టి కలిమిగల గమండునో నేను కష్టపడలేదు. కాని మనకు తెలిసిన విషయములతో మంచి ప్రశంసించుట తప్పియేదెడల నన్నదాపించకచ్చును. నేను కాదనను. ఏదే యీ విషయముల నింతకే వచ్చుటకు కారణము మాదేశీయులకు బ్రహ్మ సామ్రాజ్యముతో ఉండగలేకంద తేదనియు, మనము సద్భావసహకారముల జూపి యెడల పరిస్థితులు మార్పు పడుననియు నా పుటయే నాయుద్దేశము. ఇందువలన కష్టములు వచ్చినవి నేను కనుగొనలేదనిగాదు. కలిమి మిదడికట్టుటలు మాటాడుట మానని స్వభావమునకు కష్టముగాదు. కానియప్పుడున్న వాతావరణములో నాకట్టికట్టుట చేయ నిష్పణండు. విశేషములందు భారతీయులకు కష్టములు పుట్టె యున్నవి నాకు తెలియను. బ్రహ్మ కొలంబియా కేంద్రా నేటాను దక్షిణాఫ్రికాలో అట్టికష్టములు గలవు. కెన్యాలో నది క్రుతి మింగినది. బ్రహ్మ కొలంబియాలో నున్న కష్టము రష్యీయనియోజక స్వత్వము విషయమనియు, తీసికొనడము ప్రాంతైజాత్మక ప్రోత్సాహము చేసెననియు అందువలన భారతీయులకు కష్టములు ఉండుననియు మెంటింగుగాను తెప్పిరి. ఇచట సమస్య జాతిసంబంధించిన గాక ఆర్థికమని చెప్పవలెను. గర్త లేజబహదూరు సుప్రగారు నూదించియుల కేంద్రాకు కమిటీ వెల్ల అచట ప్రభుత్వముతో నీ ముఠాను చర్చించుటకును సూచించియుల అంగీకరించియులెరియచున్నది. కేంద్రాలో కాశ్మీరీ గారి నుచిరీరిని గౌరవించినయొ, అయిన అచటి కష్టములనుగొనుటకు యిచ్చను విచ్చిన వారితో మాటాడుట కవకాశ మొసంగబడినది. నెదరలా లాసంగురణము వచ్చిపును పార్లమెంటు భారతీయుల వాంఛలు వెలుపుటలకేంద్రా ప్రయత్నించుననియు అచ్చటనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు తెప్పిరి. ఈ నూపువిషయమై వారు ఆంగ్లపాబుద్ధితో విచారిం చెదరని మేము తలంచెదము.

నేటానునందు కష్టములు

నేటానునందు భారతీయులకు సమానత్వ నియోజకాధికారము నొసంగియెడల, దక్షిణాఫ్రికా దేశముల కొసంగుటం దనుండుటకు నీటులేదనియు, అట్లు చేయునెడల యిప్పుడున్న కలిమితులతో దేశమంతయు వారు వ్యాపించి శ్వేతనివాసులు 200 సంవత్సరములనుండియు చేసినవని నాకనుకునని స్పష్టమైనాని దా పడుం ద తెప్పెను. ఇది మంచి వాదమే. అందలి కష్టములు గూడ ఆలోచించదగినవే. కాని నేటాను విషయముగాను, యిట్టి కష్టములు గల యితరచోట్లను గూడ నీవిషయము ఈ దేశము నిజముందు తలపవచ్చువారితో నింపి చేయుటతో సంబంధించి యుండలేదు. ఏదే యిప్పుడునాకనుగొనెదది, నేటానులో నెంతకాలమో కాపురమేర్పయకొనియుండి ఆస్తి సంపాదించి స్థావరములను కొన్నవారి మాట యేమియో. ఈ భారతీయులు ఆ బ్రహ్మదేశమునకు వెల్లి కాతముగ నివాసమేర్పరచుకొనిరి, వారికి నామ్రలేకం దనెడలగట్టుటకు, నియోజకాధికారము గలవారు కాననుగా జించెదరా? భారతీయులకు సంపూర్ణ పౌరత్వస్వత్వము ఉండలేనని నాపక్షము ప్రకృతిరము నిచ్చుచు స్పష్టమైనానివామొనిచ్చెను. ముఖ్యముగా కష్టము నియోజకాధికారమునందే గలదు. దక్షిణాఫ్రికాలో అప్పుడేకీయులు కారముగ నుండుటకు ఆటంకములేమియులేకంద జూచుటకు యీవిషయమై ఆరావ్రీయనుమాత్రము దృష్టికోనండుకొనిగాక సామ్రాజ్యమును స్పష్టమైనందుకొని యీవిషయమై విచారించలేనని నేను కోరుచున్నాను. భారతదేశముగల సంబంధించిన సమస్యలకును కారముగ నిప్పుకీయుగ చర్చించుటకు ఇండియానుండి అచటికి వెళ్లు కమిటీతో సంబంధించునని స్పష్టమైనాని తాపార్థమెంటును కొరతెడల సామ్రాజ్యములనులన చాల అభివృద్ధి గలగలదు.

కెన్యాపరిస్థితులు

ఇకను, కెన్యా విషయమై చెప్పెదను. నేను విన్నవారిని బట్టియు చూచినవారిని బట్టియు నాదే విశేషములందలి భారతీయుల విషయములతో ముఖ్యముగ ఆందోళనపడుచున్నది కెన్యా భారతీయుల విషయమునందు కల న జాతీయ విభేదములు న, ఆత్మగౌరవభంగమును కలుపుచున్నవని నేను నమ్ముచున్నాను. దీనికంతకును కారణము యిదివరలో సామ్రాజ్యమహాసభలలో అధినేత కాజ్యములకు వారివారి జనన భిన్నములన్ని నిశ్చయించుటకు నామ్రంబుననియు, కెన్యాస్వపంపాలనముగల అధినేతకాజ్యము గాదనియు, బ్రహ్మప్రభుత్వపాలనము క్రిందనుండు (కాను కాలనీయియు) స్థిరముగ కెన్యానుండుట చేతికొని యనకలయును. కావున కెన్యాలో స్వల్ప సంఖ్యాకులగు శ్వేతముఖులకు ఎత్తైన సంఖ్య ఓట్లన్ని భారతీయుల స్థితిని మరింతకాజ్యమును జేతుండ జూచుటకు భారతీయులు బ్రహ్మ ప్రభుత్వమునొక దృష్టియందుకొనిరి. ఈస్వల్పసంఖ్యాకులు ఓట్లవలన అధిక సంఖ్యాకులగు భారతీయులకు యెన్నీ శ్రమందియో దేశాభివృద్ధికి ధనము తెచ్చించిన వారలను చేసి చేసి కల్గెనట్లుకంద జూచుటచేత వాధ్యుర బ్రహ్మ ప్రభుత్వము మీదనేగలదు. ఈవిషయమై థ్రూర్తి చర్చించుటకు ఇండియానుండి వచ్చు కమిటీ కెన్యాలో మీద కల్యాణముల కొరతలయ కార్యదర్శి అంగీకరించెనని తెలియచున్నది. ఇంతియగాక ఇండియా కమిటీ వెల్ల అభివాంఛలబట్టి యీ విషయములను సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము గూడ నానుభూతతో చర్చించునని చెలియచున్నది. ఇట్టివామొనొసంగిండుటకు వారి ద్వారా బ్రహ్మ ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞత చెల్లుచు విశేషములందలి భారతీయుల విషయములో నాయుద్దేశ అభివృద్ధి జూపెదని నమ్ముచున్నాను.

నేనింతక కొంచెము చెప్పవలసి యున్నది. కాని ఒక సంకతి తెప్పరలయును. నేను భారత ప్రతినిధిగ నున్న విషయమును భారతదేశములోనే కొన్ని భాగములందు ఆచారముల చేసెదము. కావున ఆచరణమును విశదముజేయుటయును నేనిచ్చటికి బ్రహ్మ ఇండియాతో నెన్నకొనబడిన కలిమిగ రా లేదు. వచ్చు వాతోటి సామంతరాజులుగూడ నెన్నకొనలేదు వారలందరిగ నేనుకా లేదు. నేను బ్రహ్మ ప్రభుత్వమునొక దేశముయొక్కమునుజేయుటలేదని మిగిలెరియను. కాని నేనిచ్చటికి సామంతరాజులపక్షమున (కలిమిగ) నియమించబడి వచ్చిరి. భారత ప్రభుత్వమును భారతమంత్రయొ నిచట పనిచేయుచునొరి. నేను యెంతక మండేటును బొందకున్నను, నేను వారిలో నొకడను. నేను భారతీయుడను నాకులుండుట బ్రహ్మ ప్రభుత్వ మిత్రత్వమున గల్గి రావలె క్రియించెను. కావున నేనుండుగ స్వేయాభిప్రాయముల చెప్పిరి. కాని అయ్యది నాదేశీయులవియు, నాతోడి సామంతరాజులవియు, కొందఱెనుగా నుచ్చునని నేను చెప్పెదను. నన్ను చట పనిచేయుచునొరి గౌరవించిండుటకు సంకోచమే. కాని ముందు జరుగునట్లులో, యీ సామంతరాజులప్రతినిధి మా సామంతరాజులచే నెన్నకొనబడి రావలెనని, భారత మంత్రయొ అంగీకారముల బడసియుండునని నేను తలంచెదను. ఈగౌరవము ఇండియాలో దిగుతులందు సభ్యులు కడసిన వాగుండునని నేను తలంచెదను.

మదకు శివోకమాటజెప్పవలయును. విశేషములందలి భారతీయుల సమస్య అనేకచోట్ల జాతిసంబంధ మైది గాక ఆర్థికమని తెలియచున్నది. కావున ఫలనివాసితక్రమణము నుచుమైయేమియు జెప్పనక్కరలేదు అట్టి సహకారసద్భావములు అందకును గల్గి యీ సమస్యలలో పరిమార్గమైనదప భారతదేశముస్వవిషయముల నాలోచించుకొని మోక్షమునుబొందిబ్రహ్మ సామ్రాజ్యములో భాగముగ నుండుటకు జేతువలయును.

ఉపసంహరము

వివరము నేను అధినేతకాజ్యమంతయును దయ్యో బల్కినకట్టులకు వందముల బల్కించవలయును. ఆ సంగతులలో నొకరు, భారతదేశమునుండుట జూచుటకు తయిపెచ్చునయు, 1921 తీర్మానము గల వ్యవస్థాపనాజేతముగా కాని ప దినది ఒక వాగ్దామని నూ వాని నిజర తెట్టి పూర్తియగుట ఆ దమను కోరుచున్నారనియు తెప్పిరి. (కథానామాత్య, ఆర్యమహాశయులారా, ఈఅలయమున నాదేశీయులేదే ననుభూవాతావరణము గలగ జేసినందులకు మీమాంద్యమును మరల కృతజ్ఞత చెల్లుచున్నాను. ఇందువలన ఫలితముగ బ్రహ్మ సామ్రాజ్యమునకే గాక మూలకాంతిలో నైదక భాగమునకు మోగల్గునని నేను చెప్పెదను.

కర్తవ్య ప్రభుత్వ అభ్యుత్థర కవించింపును చాశ్వగాశి రను అభిప్రాయములను చెల్లుచు "మేము చర్చివాదములను గాక పరిమార్గమును గోరెదము" అనిచెప్పెను. ఆదేశములతో నేను నుగించుచున్నాను.

బాల్వినుగారు

బాల్వినుగారు రిట్లు చెప్పిరి:— అధినేతకాజ్యములకట్టు మనను, బ్రహ్మప్రభుత్వమునకును దెట్టనై నుద్భావగురు చెప్పవలసినదానిని చెప్పివేదమ నేను చెప్పవలసిన జేమియునులేదు. క్రిందటిసభవాటినుండియు జరిగిన చర్చలఫలితముగ తయారుజేయు బలినట్లుమెంటును నేనుజరుగుకోరెదను. కాన్యా రెవ్యు రికార్డులో, గర్త సుప్రగారు కాలనిలు ప్రాటెక్ట్ కేటులకు సంబంధించినంత వరకు గావించిన నూదనఫలితమును జేర్చుటతో నది సాంధ్యంబింబడిది. స్టేటుమెంటు యొకరిందెదముగ గలదు:—

బ్రహ్మ కాలనిలు, ప్రాటెక్ట్ కేటు, మాండేబరీ శేతములకు సంబంధించిన విషయములన్నిటిని సూచి భారత ప్రభుత్వము నియమించు కమిటీయను కానీ సుంతయొ సంతకంబించి చర్చించలేనది గర్త సుప్రగారు గావించిన నూదనక కాలనిల మంత్ర సాశ్వతముని ప్రభుత్వమునకు అంగీకరించెను. కమిటీతో చర్చించి నిర్ణయమును బడయుటకు మాండు కలలో నిటాను ప్రభుత్వములతో విచారిండుటయు, కొన్ని చోట్ల అచట విచారణ అవసరమనియు దూకుగురు వివరించి కాత్రికనుండి. ఇంకను ఈనూదన కంగీకరించుచు, సార్వభౌమని ప్రభుత్వము ఈ మధ్య గావించిన కెన్యాస్వత్వమునకు, ఆస్తినికలలో తాము ఆలోచించి యీజుదగినవని నిర్ణయించునది దెవనై నుద్భావ చెప్పెను. ఈస్వత్వమును సంపూర్ణముచుటకు నీటులేదుగాన భారత ప్రభుత్వము నియమించు కమిటీగావించు నూదనలను నాత్రి విచారి చెదమని ఆజున తెప్పెను.

స్టేటుమెంటును గర్త సుప్రగా గమనించి కెన్యాస్వత్వమును ఆవిధమున భారతీయుల అంగీకరింబ కాలని విశదము జేరు గోరి.

ఈసమయమున గావించిన ఉపకారముల ప్రకటించుటకు జేసిన యెల్లుటకు సంతోషమును చెప్పెద. ఇయ్యది 1921 సభకు భిన్నమార్గము. ఆత్మడు ఇచ్చె. దెట్టనగ మాటాడు తీర్మానములతోను ప్రయత్నించెను. ఈసభజేతక పనినిగూర్చిన నికరికను తయారుజేయుటకు భార్యక్రమ సాలోకము వుప్రముగనూడ జెప్పెదను. అవిషయమేగావించినచర్చ చాలసహాయకరముగను ప్రోత్సాహకరముగ నున్నదని భారత కలిమిగల భావించెద రని నేను తలంచెదను. భారత వాంఛల నెలకేర్చుటకు వృద్ధ ఉత్సాహముగ పనిచేయుటకు సద్భావ ముండుటయే గాక ఫలితముల చేవారెనయె జెప్పవలయును. దీనికంతకును కారణము సార్వభౌమనియందు సమాభక్తిగల ప్రజలను బాటులును సామ్రాజ్యమునందు భాగము నెక్కువ భావించుటయే. నేను దీనిని సూచియే యెక్కువ నొక్క జెప్పకోరెదను. సామ్రాజ్యమువలన భారతదేశమునకును, భారతదేశమువలన సామ్రాజ్యమునకును గల లాభము కొనుగోలు విశవములనున్నది. బ్రహ్మ కావను వెల్ల బహుంతులకరుచు మూలమునై నున్నది. అందు ప్రపంచములోని అనేక జాతుల యొక్క సంభూతి అందరకును సమాభావమును, అన్యోన్యసహాయ భాంధయగుట. ఇట్టి సభలలో మనము ఒకరి సమస్యలను, ఇంకొకరము, ఒకరిదృష్టి కంగీకరింబు చెలిసికొనగలము. భారతదేశము యీకామను వెల్లలో భాగమును సహాయమును యెక్కువగ తెలిసికొను చున్నదని నేను తలంచెదను.

ఈసభయందు భారతదేశ కమితమున నూటాడిన సభ్యులు, వారుచెల్లిన కమితముల ఒకరికొకరిన బల్కియును బట్టియు, ఫలితములబట్టియు నాదే, అన్యోన్యసద్భావము గలదనియు, అందు వలన అందరకు సమా. తుగు సమస్యపరిమార్గము గాగల్గుననియు చెలియగలదు. ఇప్పుడు యీసభయందు గావించిన ఫలితములకు ఆభినందింబుకొనవచ్చునని నేను తలంచెదను.

నరే లేజబహదూరు సప్ర

ఉపసంహరక వాక్యములు

గర్త లేజబహదూరు సుప్రగా యెల్లు చెప్పెను:— ఈసభ్యు విషయమై యీసభలో చర్చించుటకు ముందు నేను నా అభిప్రాయములను విశదముజేయుటకు కొండు నిమిషముగా మాటాడెదను. దొమినియములనుండి వచ్చిన ప్రతినిధుల అదనియు శ్వేతీరము గల్గి ప్రోత్సాహముజూపెదరని నేను నిశ్చయించుచున్నాను.

తుదకు పీఠాశ్రమపు గారిని గురించి ఒక్కమాటకే చెప్పెను.
 నే నీ వి న యి మై త్రి రి క శే క క ని శే యః
 ముండిన శంకు వారములలోను నాకు వాన కావలసిన పదాంశము
 మును ప్రోత్సహించు నొకరిని ముండిరి. అయిన నాకు నీ పదాంశము
 అయి మా కేళియులకు దెలియునపుడు భారత ప్రభుత్వము
 పదధికారులకు మహారాష్ట్ర శాస్త్రము నాక భారతమునందు
 మహాశిక్షాభావములలో కక్షిద్దరిచిరని తెలుసుకొనలకు
 అయ్యెనేను నాపక్షమునను ప్రాతినిధ్యము వహించుమండిన
 వారి కక్షమునను మీకు వందపది లక్షించుచున్నాను.

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి
వ్యాఖ్యానము

కర్త:—పాఠనంది రామశాస్త్రిలుగారు

[illegible]

గ్రంథములు దొంగుచోటు:—

మేనేజరు, అంధపురి కాకా ర్కాలయము - చెన్నపురి

అవ్వారి

పేసా 1-కే రూ. 1-0-0 వి. పి. నహా రూ 1-5-0

దగ్గు క్వాసకోశములందు బలహీనతలవలన ఏర్పడుతును. దీనిని పోషకముల లైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు, శీతకాలమున పులియించు దగ్గు క్వాసకోశముల నూత్న వాతములందు ర్పకుదగ్గు, ఉబ్బునము, తుయదగ్గు, దగ్గుకు నేలించువలసినందు దగ్గు విధమున బటి యుండును.

ఆమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

తాచివ త్రిమ్యునిసిపాలిటీ

లేనిపోని నిందలను మోపుట

తాడిపత్రిలో బహిరంగసభ

4 వ తేదీ రాత్రి 7 గంటలకు తాడిపత్రిలో శ్రీవిఠం
రామస్వామిదేవాలయమునంద్ర పురజనుల బహిరంగసభ జరిగెను.
ఇది రాజకీయసభ కాదు. తాడిపత్రి ముస్లిం సేవల సంఘము
వారికి పన్నులు చెల్లింపగలరని ఉత్తరప్రసంగపుర చండలకాం
క్షను సుభుజవారు బోధించుచున్నా రని తాడిపత్రి ముస్లిం సే
వాలిటీవారు దొరతనమువారికి వ్రాసినది కాండారెడ్డిగారి ప
పిని తెలిపి వార్త యానెల రిక వేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింప
బడినందున ఆరేమూల మాంధ్రలో చెప్పింపబడినది. మేకటగిమల
చాడ్యులుగారు మొదలు నుప స్థించిరి. ముస్లిం సేవల సంఘము
చెల్లింపగలరని కాంగ్రెసు సభకు బోధింపబడినది కాంగ్రెసు
నిబంధనలలోకి యున్నది, కాంగ్రెసువారు ముస్లిం సేవల సంఘము
మూలమున కింతటి స్థానములను కలిపింపబడినది కాం
గ్రెసువారు ముస్లిం సేవల సంఘమును ఉత్తరప్రసంగపుర చండలకాం
క్షులతో కలపగలరని నేర్పరచి ప్రతివారమును ముస్లిం సేవల సంఘము
మనుకొని ఉపన్యసించదలచిరి అని వే కటగిమల చాడ్యులు
గారు నడిచిరి.

మేము సర్వీస్ కొరకను వ్యాపకము కొరకను వనిచేయుచున్నాము. మేము చేసిన ప్రతిదము నర్థము కానిచో మేము సర్వీస్ లోను పత్రికలలోను ఈ మా పని కొనెదము. ప్రస్తుతము అధికారమును వహించినవారిపట్ల మాకెట్టి ద్వేషమును లేదు గాని అట్టివానికి సేవలను మేము పూర్తిగా నిరసించుచున్నాము. అని కొట్లో శ్రీనివాసాచార్యులు గాని నుడిసిరి.

అంధకరతాళా శాంతా రత్నా గాన (క క
 తొలివ కంఠివార్తలోని వివరములన్నవీని యానందభారామో
 దించుచున్నాడు. (2) మ్యూసిసిఫలు కార్యనిర్వాహకుల పరిపాల
 నమునుబట్టి బాగుగానుండే లేదనిపట్టణమునందును కుత్తికలా
 నువర్తింపబడుచుండగా దానిని సూర్యపుర
 పనుల క్రొత్తందు లగు నాంధ్రపత్తయ వివాదా జేతనబాలినో
 వారు నాజీవామాలిగముగఁ దీర్చిరి. (3) దొరకనువాదా దీనిని
 గూర్చి విచారణచేసిరి పోర్టును ప్రకటించునోరెదము. (4) ఈలా
 గానాంధ్రపత్తయలేనివారి కొరని జేమిచ్చునో యిశ్వ
 కయో దొరకనువాదా తాజీపురి మ్యూసిసిఫలు సమాఖ్య
 యునిగా నితమింప నోరెదము. (5) ఈ బహిరంగ
 పథలో నామోదించబడిన తీర్మానములను దొర
 కనువాదను కుత్తికలవారికిని లెలుపుట కీ పథాధ్యక్షున కధిపాని
 మిశ్రయజేతన అను తీర్మానము లా పథలో నామోదించబడి
 ను ర్వాదిరిక్కి గంటలుకు పథ మానివినది (అంతివార్త)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కంగ్రెసు సంఘ సభ

ఈ నం 11 వ తేదీని తప్పక కాకినాడలో జరుగును

ఆ ప్రకారమే కాలగ్రెసును సంఘటనయను, రాష్ట్రీయకాం
గ్రెసు కార్యసంఘము సభయను రాష్ట్రీయ ఖద్దరుబొద్దు సభ
యను ఈ సెల 11 వ తేదీని కాకినాడలో నిధిగా జరుగును.
ప్రియతర ప్రకాశనమును దేశభక్త వేంకటేశ్వయ్యగారును
నూడే కాకముగ తిలినా సరికి. వారు రాజులని యాభిలషు నిలవ
చేసిలేదు. ఇది ఆత్యంత సరముగా ముఖ్యముగా జరిగి తీరవలెను కాం
గ్రెసును హాసభ దివ్యమున సమాఖ్య సంఘమువారికి సహాయ
ముచేయటము రాష్ట్రీయ కాలగ్రెసు సభకు సభ్యులందరూ ముఖ్య
ముగా నీసభకు కాకినాడ రావలెను. కాలగ్రెసు భిలాసమును
హాసభయను ఖద్దరు (పదార్థ) న మును జయ (పద
ముగా జరుపవలసివ సాధ్యత అంగరరాష్ట్రీ వానులం దర్శివెను
కలదు. ఈ హాసభకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు దేశబంధులూ
మరల రాష్ట్రీయ కాలగ్రెసు సంఘాభి జరుగును గా న
11 వ తేదీని జరుగు సభకు సభ్యులందరూ ముఖ్యముగా రా
గోదవని రాష్ట్రీయ కాలగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి ప్రియతర ఆ
య్యక్షతర కాశీకర్తరావుగారు గేదె బెజవాడనుండి తిరివార్తి
పంపిరి.

మాహా తెలము

శ్రీ పురుషులకు వామలకు యోగ్యమైనది.
 క మలములు గల సీపా-1 కి అక్షరాలు 0-12-0 మాత్రమే.
 అమ్మలారంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

యూర్పుగుడా రైల్వే

బావో నలిన

చృకధర పూ రులో జుగిసింది

బాగాలు వామూరు రైల్వే స్టేషనుల మధ్యను
 చక్రధరపూరు ఇంజనూరి ఏర్పాటుచేయఁగా యాసింక్షన్
 తేదీని చక్రధరపూరు లో వారి స్టేషను గిరిగాం
 అవ్వతిక్రింద యూయ్ఎస్ డార్లెయిన్ అన్వేషకుల
 బహిరంగపథి అధికారానుమతి జరిగింది. అందువల్ల
 పరిశోధనను ముగిసినది. అన్వేషకులలో భారతీయు
 లను శాశ్వతము లీవు యుక్తబడదని పక్షము. తెలిపి
 యందు కీసధిశాసన చాలించితిమియన్నార. బాంబి రైలులోను
 బాంకింగు యంజనాలలోను కలసీలను మరియి కలయింపఁజును
 సూర్యకేమలో నున్న రైల్వేబోర్డువారికి బాధ్యతలను అను
 తీర్చువఁగా లాహొంపబడెను. 7వ తేదీ బుధవారము
 వారు చక్రధరపూరులో మరియొక పరీక్షనును, బాంబిరము
 తొడలము, గిరిగాం మున్నగువానియందును బాంబి
 కులనునుడచెప్పెను. (సంతకార్థ) =

సర్ శంకరనాయుడుగారి కేసు

ರ ಬ ಸ್ವರ ವಿಚಾರಣೆ

నామమి నర్ నానందభాను, కె. సి. వి. డి. గారు
సామ్య మిచ్చుటకు లాహోరు వచ్చిరిండు మూడు రోజులైన
ది గా నర్ న తే దీ ని వారి కి తు యు జరి
గింది. మధ్యాహ్నము మరల నర్ నానందభానుగారి క్రాను ప
రీక్షి జరిగింది బ్రెహ్మను పత్రికలో పేరుకు లేదీ విచారణపూ
ర్తిగా ప్రకటించబడుమన నూర్పిరి మిడునన నుడువును విచార
ణను వినుటకువచ్చిన స్వామినాథులు విచారణనివయ్యె సంగ్ర
హమును మూర్తిను వ్రాయుకలెకగాని సమ్యక్ముగ వ్రాయునూ
డనం తెలిపెను అ. ప్రె.

ఉత్తరతిర్క్కాటు మండలసభ

వెల్పూరులో యూనెస్కో 10-11 తేదీలలో జరుగును

శ్రీమహా ఎస్. శ్రీనివాసాచార్యులగారి అధ్యక్షత కింద
 యూనిం 10, 11 తేదీలను వెల్లుూలూ 15 వ తారీఖు అగ్గియి
 మండలపుర జరుగును. ఇద్దరి స్వదేశములను ప్రవర్తమునూడ జరు
 గును. మండల భిక్షాపురును పుర నగరనూడ జరుగును. అని సమాచార
 సంపూర్ణమగుట కైయున్నామనూ సామెయి గాడను మరికొంద
 రుం ారటి. ఓరి.

నాగపూరులో మతకలహములు

హిందువులను అరెస్టు చేయుచు నేయున్నారు

వా. పూర్వము (కలిదినుసు ఉద. 3 మున హిందవులు
 ఊరేగింపును జరుపుచునేయున్నాడు. పోలీసువారు వారిని అర
 న్దుచేయుచునేయున్నాడు. 18 మందిని అరెస్టుచేసి, మసీదులో
 నున్న మహమ్మదీయులు వసీరువద్ద ఊరేగింపు వాద్యమును
 మోగించునా ద ద ని తెలిపినచో 10 అడు
 గుల దూరమునుండి నిలిపి వేయవలెను" అని
 మేజిస్ట్రేటుచేసిన ఉత్తరవును ఉల్లంఘించుచున్నందులకే హిం
 దువును అరెస్టుచేయుటగానూ, మూంజీగారిలోను నవాబు
 యాదాద్దీన్ నావాబుగారిలోను శరన్నగర నర్ ఫాంబుక్ట్
 గారు మాజీలాసిరి. సమాధానమును కిలుగజేయగోరి 4 వ తే
 దీన హిందువుల హిరంగనభ 5 రిగిది, అభిభవ భాగ్యేనావా
 లిద్దరును ఎరగంగానూ చిన్నపినుకాయను గూడించిరి. కొన్ని
 సమాధానపరచులను నిర్ణయించి గన్నయగారికి తెలిపిన. మహ
 మ్మదీయుల సమాధానమున కిగిరియింకలేని (అ. ౩)

అకాశిగురుద్వారా సంఘము

అరెస్టులు సోదాచు

అమృతనర గురుద్వారానాథుని కార్యాలయమును 49. తేదిని
 పోలీసువారు సోదాచేసిరి. కొంత రికార్డు తీసికొని పోయిరి.
 వెళ్ళా జరిపాదాదభాయా యొద్దనుండుగూడిన అరెస్టు చేసిరి.
 అమృతనర గురుద్వారా నంభయనూరే స్వర్ణ దేజాలయమును
 పరదానించుచు అకాలి గురుద్వారా నంభయనూరే ఉత్తరువు
 ప్రకారము పనిచేయుచున్నారు.

ఇండియాలోని ఉత్పత్తి కేంద్రాలకు రక్షణను సొంత
 గుటకు గాను, ఉత్పత్తి కేంద్రాలపై దిగుమతి కన్నులను విధించు
 తును గురించి మీరు గావించుచున్న విచారణ సందర్భమున,
 టిక్సలేట్ల దిగుమతిపై సూటికి 45 శాతం పన్ను విధింపవలె
 నని కోంటకు, గోరంజాని గురించి కొన్ని నివేదికలు దొరుకు
 తున్న అనుమతి సొంత గోరంజాని కేంద్రముల దెబ్బలను
 తయారు చేయుటకు గాను, మాకు టిక్సలేట్ల చాలా అదన
 రము. చాలా కాలమునకు దిగుమతి చేయబడు టిక్సలేట్లపై
 మే మాధారకడియించవలసి వచ్చును. అందుచేత ఈ కన్నులను
 మాకు చాలా వ్యయముగావును. ప్రస్తుతము తాము బహుమతి
 కలిగిన గునిచ్చి టిక్సలేట్లను తాము సుప్రసాదించబడుచున్న,
 ఈ డిజిటల్ టిక్సలేట్ల పరిశీలనచేసి దిద్దివే. ఎంతకాలము
 తో, అవసరమును మొత్తమును తయారు చేయు స్థితి లాగి
 కదియు గూడ వారు సరిగ్గా దొరకకపోయిరి. అట్టి స్థితిలో,
 సూటికి 45 శాతం దిగుమతిపన్నుల విధించుటకు, ఈ అదనపు
 వ్యయమును, గూడ ప్రజలనుండి మేము వసూలు
 చేయవలసి యుండును. ఈ అదనపు వ్యయములను మా బిక్కు
 కంపెనీవారికి రూ. 10,80,000 లకును, నీని నంబు, కుటుంబంబు
 వసూలు చేయవలసి వచ్చును. ఇదన కంపెనీ గూడ ఈ
 వద్దకినే అవలంబించునెడల సులభము రూ. 40,00,000 ల అదనపు
 భారము ప్రజలపై బడును. భారత దేశములోని టిక్సలేట్ల పరి
 శ్రమలవారు, కావలసిన మొత్తమును సుప్రసాదించుటకు
 స్థితిలో కలుపవలెనింత భారమును విధించుట వ్యాజ్యముగా
 దని మా యభిప్రాయము. మాకు కావలసిన టిక్సలేట్లను తాము
 తయారు చేయులేకని, టిక్సలేట్ల పరిశీలనచేసి మొత్తమును
 తయారు చేయుటకు, అందుచే మా దిగుమతులను, వారి పరిశీలన
 పోటీయించవలసి. కొంతకాలమునకు, ఈ దేశమునకు గాక
 అసిన మొత్తములో సకముకలె సకలూ చేయవలసి వార
 కలెసి. వారే అట్లు బిక్కుకొనుచుండగా, దేశములో వ్యయ
 మును కేటలలో సకభాగమును కొనుదొగుచున్నాడు, తిదిక
 లను ఇట్లు బిక్కుకొను వ్యాజ్యముగాను. గోల్కొరియును టిక్స
 లేట్ల పరిశీలనను పూరించుట పూర్వము, ఈ దేశమున దిగుమ
 తించుట లేకుండు మొత్తములో సకభాగమును కొనుదొగు
 కంపెనీవారు కొనుదొగుచున్నారు. ప్రస్తుతము బిక్కు 1-
 రు 400 ల ఖరీదు అను వ్యయముపై సూటికి 10 శాతం
 దిగుమతి పన్నును విధించుచున్నారు. ఈ లేట్ల పరిశీలన

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು?

యగగోని వ్రాయబడిన శ్రీకృష్ణము.

మొయినాబాద్, } గూడూరి లక్ష్మీదేవరావు,
తెనకాడ, 27-10-28. } మేనేజింగు పబ్లిషింగు అండ్ ప్రింట్

అమృతాంజనము



అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి. మదరాసు లేక 109 పేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

ఆంధ్రపత్రికా ముద్రాక్షరశాల

ఇచ్చట అచ్చపనులు
సుందరముగ న్నాయమైన ధరలకు
చేసి యియ్యబడును
6, 7, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు

వెంట్రుకలె అందము? రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!



“Everybody's favourite
Toilets, Kaminiya Oil,
& Otto Dillabahr, Sold
everywhere.”

వెంట్రుకలు దుప్పెనతో ఊడిరాకమునుచే త్వరపడుము.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడై పోవును.
అంతవరకు రానీయవద్దు

నేడే
కామినీయా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, కోర మాండ్ల మున్నను, యిది దివ్యవర్షము
వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గరుగుగ గాని యుండకు
మీ వెంట్రుకల నులు మెచ్చుకొని మెత్తవలెను. గర్భిణీలకు కలుగుటకు మంచి మో
యే కాదు.

ఈ రోజులో దీనిని పరీక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు మెచ్చుకొనిననుగో కనిపెట్టుదు

కామినీయా తీయక నెచ్చు సర్వోత్కృష్టమైనది

ఇది బుడ్డి 1-కి 2-కి మాత్రము వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము

అన్ని వోల్టేజీలకు ఈ కింద తెలుపుచున్న ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అల్లరు కావలసినప్పుడు

“ఓటో దిల్ బహారు”కు వ్రాయుము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది అన్యధామైన గుణముగలది.

కొన్ని బుడ్డి 1-కి 2-కి ర్పు 2-0-0 } కొన్ని చుక్కలు చేతిరునూలయందు చల్లిన మిక్కిలి
ప్రాము బుడ్డి 1-కి 2-కి ర్పు 0-12-0 } మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును
ప్రాము బుడ్డి 1-కి 2-కి ర్పు 0-8-0 }
ఇది మంచి అమ్మవారందరినీ సంతోషింపజేయుచున్నది. తేలికము.

మొదటి దుబ్బె:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
155 బహ్మచల్లీడు, బొంబాయి.

చాకులు-తాళములు

మంగళికత్తులు.
అగ్రహారాలకు చేయబడినవి. తెలుగుదేశ
తెలుగు భరతకాళిలాగున వ్రాయుదు.
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టర్స్ అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
8081 పెద్దాపురం. (గోదావరి జిల్లా)
తెలంగాణలో అగ్రహారము “వెంకటేశ్వర్లు” పెద్దాపురం.

పతాక కస్తూరిమాత్రాలు

ఇవి మిక్కిలి ఖాటుకలిగిన మహావలసలు. వాం
చాలములలో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రము వున్నచో
అనందముగా నుండుటయేగాక, ఆశీర్వాదులు, వాయువు, జ్వరము,
జ్వరము, నర్సిపాతము, వర్ష, ఉబ్బురము, కలరా, ప్లేగు
నివారణములు, నీటివోషములు, పండ్లవోషములు, మొదలగు
అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వ్యవాయోధమువలె పనిచేయును.
తెలుగులది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851) 200
200 మాత్రలసీసా 1-కి ర్పు 0-4-0; డజన్ సీసాలు రు. 2-3-0
వి. పి. చార్జీ ఎన్నికైతే గాని 0-6-0
వి. పి. చార్జీ 2-కి ర్పు 0-6-0
వి. పి. చార్జీ 2-కి ర్పు 0-6-0

**The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.**
Elphinstone Road, Bombay.

జాండు ఫార్మాటిక్ వర్కుస్
లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటికి చంద్రవభా మాత్రాలు

ఇవి కిలాకత్తు లోకమున గల, మోక్షి భస్మము,
మొదలగువాటిని కేర్చి రాస్త్రోక్తముగా చేయబడినది.
చంద్రవభాలో లినిపోవు కుక్కము, మూత్రమున
కుండు పిసి (phosphate), తెలుగు మొదలగు తెలుగు
లోకముల, నదులు నోప్పి, వాతరోగము, జ్వరములు,
బలహీనత యితర శ్రీసంబంధమైన అంతువ్యాధులు
మొదలగువిధి కన్న మరలను.

2-కి ర్పులకు ఖైవధముల బుడ్డి 1-కి ర్పు 1/5/0
4 బుడ్డలకు 2-కి ర్పులకు పనికి వ్యాపించు వాడు
కొన్ని బుడ్డి 1-కి ర్పు 0-8-0

మా బేషముల కాళ్ళులాగు యిగాముగా ఉపయోగము
Sole Agents
H. Damodar & Co.,
43 China Bazaar Road,
Madras.